

PCBU Journal

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2564
(Vol. 4 No.1 January - June 2021)

วารสาร การบริหารและพัฒนา
วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

Journal of Administration and Development
Pitchayabundit College

ISSN : 2651 - 091X

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต
Journal of Administration and Development
Pitchayabundit College
ISSN: 2651-091X (Print)

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2564

Vol.4 No.1 January – June 2021

กำหนดออกวารสารทุก 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ)

จำนวนพิมพ์ 300 เล่ม

ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน   ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต เป็นวารสารวิชาการ (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม)

มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เผยแพร่ผลงานทางด้านวิชาการและงานวิจัยของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และผลงานวิจัยโดยครอบคลุมด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ในด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขามานุษยวิทยา นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการจัดการ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ภาษาศาสตร์ พัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน เป็นต้น

บทความที่ส่งมารับการตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของวารสารทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่านต่อบทความ ในลักษณะปกปิดรายชื่อ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต ถือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้นิพนธ์บทความ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันด้วยประการใด ๆ ทั้งปวง

อัตราค่าสมาชิก

สามัญรายปี (ปีละ 2 ฉบับ) 500 บาท

เจ้าของวารสาร

วิทยาลัยพิษณุบุญชิต

รูปแบบการดำเนินการกลั่นกรองบทความ

กองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญกระบวนการจัดทำวารสารตั้งแต่การคัดเลือกบทความและมีผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาการกลั่นกรองบทความ บทความละ 2 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ และในการประเมินใช้รูปแบบผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัยรัฐ หมั่นด้วง

วิทยาลัยพิษณุบุญชิต

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ	เนืองเฉลิม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.จุลดิษฐ์	อุปฮาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
รองศาสตราจารย์ ดร.ภมร	ชั้นระหัดถ์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิ	สระน้ำคำ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิกร	ยาสมร	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ	จันทระจิต	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ศิริสุทธิ	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา	ภาวะบุตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์	จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม	ศรีสะอาด	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาวัดและประเมินผล
รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ	คุ้มทรัพย์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา	ยศคำลือ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาตยา	หกพันนา	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิชาภาท์	กันขุนทด	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมินทร	เป้าธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศกมล	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณกร	โท่ประยูร	สังกัดสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
รองศาสตราจารย์ ดร.สวงศ์	เศวตวัฒนา	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร	โรมศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ	แมนโกศล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร	ไทมมา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา	วิสุตภา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์	นันท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ	แมนโกศล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ดร. สมใจ มณีวงษ์		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต 2	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร	เริ่มศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	สาขาวิชานิติศาสตร์การตลาด
รองศาสตราจารย์ ดร.กิงพร	ทองใบ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
รองศาสตราจารย์ ดร.วราภุทธิ์	พานิชกิจโกศลกุล	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	สาขาวิชาสถิติประยุกต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช	นุกุลกิจ	วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น	สาขาวิชานิติศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา	วิทย์อนันต์	วิทยาลัยนครราชสีมา	สาขาวิชานิติศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท	คูศิริรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา
ดร.นุชรัตน์ นุชประยูร		มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุขมู	สีวังคำ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	สาขาเทคโนโลยี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์	ผกามาศ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ	บุบผามาลา	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรัชย์	ชูคง	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละดา	ดอนหงษา	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย	พาชอบ	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิรดา	แพงไทย	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชฎารัฐ	ขวัญนาค	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรวัฒน์	หินแก้ว	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล	สอดส่อง	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศพันธ์	เพียรสร้างสรรค์	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ	เลิศคอนสาร	วิทยาลัยพิษณุพนธ์

สำนักงานกองบรรณาธิการวารสาร

สำนักงานโครงการวารสารการบริหารและพัฒนาวิทยาลัยพิษณุพนธ์ ชั้น 1 อาคารสำนักอธิการบดี
วิทยาลัยพิษณุพนธ์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 39000 โทรศัพท์ 0-4234-2797 หรือส่งทาง E-mail:
sasirada.p63@gmail.com, nuspong.ggg@gmail.com

เว็บไซต์วารสาร : <https://nb.pcbu.ac.th/?page id=450>

จัดพิมพ์โดย : เอ็ม เอ็ม ก๊อปปี้แอนด์เซอร์วิส

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ดำเนินการมาถึงปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564) ISSN : 2651-091X (Print) จัดทำฉบับแรก โดยการปรับปรุงจากวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ฉบับเดิมออกเมื่อ ปี พ.ศ. 2561 เพื่อนำไปสู่การรับรองมาตรฐานวารสารของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ต่อไป

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเป็นบทความวิจัย ทั้งสิ้น 6 บทความ เป็นบทความวิจัยจากภายในและภายนอกที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ เพราะมีผู้ส่งบทความจากหลากหลายสถาบันและแต่ละบทความมีมิติความน่าสนใจและน่าติดตามแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามก็ยิ่งเปี่ยมไปด้วยองค์ความรู้และอรรถสสารที่เป็นประโยชน์เชิงวิคิดและวิธีการที่ยอดเยี่ยม

กองบรรณาธิการ ต้องขอขอบพระคุณผู้นิพนธ์บทความทุกท่าน ที่ทุ่มเทผลิตผลงานวิชาการอันทรงคุณค่า และให้ความไว้วางใจกองบรรณาธิการในการดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่บทความในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องและกลั่นกรองคุณภาพบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้อย่างเข้มข้นและมีมาตรฐาน ทำให้กองบรรณาธิการเกิดกำลังใจที่จะพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัยรัฐ หมั่นด้วง

บรรณาธิการ

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

สารบัญ / Content

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2564

หน้า

1.	ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ธราทิพย์ มุลศาสตร์	1
2.	สภาพการบริหารการแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พนิดา ตระหง่าน กฤษณา บุญกะสิทธิ์ และประภาพรพรณ อิมกะดี.....	12
3.	ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี สุเทพ ตระหง่าน กฤษณา บุญกะสิทธิ์ และทัศนีย์ ทิพย์คงคา	21
4.	การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี พนิดา ตระหง่าน สุเทพ ตระหง่าน และทัศนีย์ ทิพย์คงคา.....	34
5.	ปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี วิบูลย์ พุ่มพูลสวัสดิ์	45
6.	ปัจจัยการตลาตรถมือสองในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ธีร์ธวัช นุกุลกิจ	57

ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

ธราทิพย์ มุลศาสตร์

อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

THE EXPECTATIONS OF THE PEOPLE ON THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THE VILLAGE HEADMAN, VILLAGE NO. 2, BUENG SUBDISTRICT, SI RACHA DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

Tharathip Moonlasart

Lecturer, Faculty of Public Administration Thongsuk College, Thailand

E-mail address: tharathip_kib@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านความมั่นคงภายในประเทศ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านการเข้าสังคม โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพสถานภาพระยะเวลาในการอยู่อาศัย ประสบการณ์ ประชากรที่ทำการศึกษาคือ ประชาชนภายในพื้นที่หมู่ที่ 10 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีจำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. ประชาชนผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 200 คน เป็นเพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และเพศหญิงจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ส่วนใหญ่มีอายุ 46 -60 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมา 31 – 45 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา มัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ปวส./อนุปริญญา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมา 20,001-30,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่มีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา เกษตรกรรม จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 รับราชการ/ลูกจ้างส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนใหญ่มีสถานภาพ

สมรส จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมา โสด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 หม้าย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 อยู่ร้าง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และ แยกกันอยู่ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ส่วนใหญ่ระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ 7-10 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมา 1-3 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 4-6 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และ มากกว่า 10 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

2. ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในอันดับแรก รองลงมา ด้านความมั่นคงภายในประเทศ และด้านความคิดริเริ่ม ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการเข้าสังคม อยู่ใน 2 อันดับสุดท้าย

คำสำคัญ : ความคาดหวัง ประชาชน ผู้ใหญ่บ้าน

Abstract

The purposes of this research were to study the expectations of the people on the desirable characteristics of the village headmen, village No. 2, Bueng Sub-district, Sriracha District, Chon Buri Province, including domestic security, Initiative in terms of social assistance Classified by personal status such as gender, age, education level, income permonth, occupation, status, duration of residence, experience. The sample of the population is 200 people in the area of Village No. 10, Bueng Subdistrict, Si Racha District, Chon Buri Province. The instrument used for data collection was a questionnaire. Data analysis was done using a software package program

1. The total of 200 respondents were 113 males, representing 56.5% and females 87%, 43.5%. Most of the ages were 46-60 years, 95 persons, representing 47.5%, followed by 31 - 45 years, 58 people, representing 29.0% Not over 30 years, 26 people accounting for 13.0% and 61 years and over 21 people, representing 10.5%. Most of them have a bachelor degree, 69 people, representing 34.5 percent, followed by secondary school 62 people / high vocational certificate, accounting for 31.0%, high vocational certificate / diploma, 40 people, accounting for 20.0%, lower than Mattayom 3, 21 people representing 10.5% and 8 undergraduate students Accounting for 4.0 percent, most of them have average monthly income 10,001-20,000 baht, 114 people, representing 57.0%, followed by 20,001-30,000 baht, 43 people accounting for 21.5%, not more than 10,000 baht, 35 people representing 17.5% and 30,001 baht, up to 8 people representing a hundred Each 4.0, most have a career, 81

employees are private companies, accounting for 40.0 percent, followed by agriculture, 48 people, accounting for 24.0 percent, government officials/government employees/state enterprises, accounting for 41 people, accounting for 20.5 percent, and private businesses/trading, representing 30 percent 15.0 percent, most of them are married, 88 people, representing 44.0 percent, followed by single people 54 people, accounting for 27.0 percent, widow 35 people, representing 17.5 percent, divorced 23 people, representing 11.5 percent and seperated 0 people, representing 0 percent. Most of the duration of living in the area is 7-10 years, 56 people, representing 28.0 percent, followed by 1-3 years, 49 people, representing 24.5 percent 4- 6 years, 48 people accounting for 24.0%, less than 1 year, 27 people accounting for 13.5% and over 10 years, 20 people accounting for 10.0 %

2. Expectations of the people towards the desirable characteristics of the village headmen, village No. 2, Bueng Subdistrict, Si Racha District, Chon Buri Province, the overall is at a high level. When considered on each side, it was found that the peacekeeping ranked first, followed by domestic security and initiatives, while helping and socializing are in the last 2

Keywords: The Expectations, People, Headman

บทนำ

การเมืองการปกครองในยุคปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงรูปการปกครองและการบริหารไปจากเดิม เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยและความเจริญก้าวหน้าของมนุษยชาติ ที่มีความรู้พื้นฐานและพัฒนาความเป็นอยู่ของตนเองก้าวไปกับโลกที่ไร้พรมแดน ย่อมทำให้เกิดความคิดอ่านและความรู้ต่าง ๆ พัฒนาเจริญขึ้นอย่างมาก การอยู่ร่วมกันภายในชุมชนย่อมเปลี่ยนแปลงไป ตามลักษณะของความเจริญในแต่ละประเทศแต่ละเมือง หรือตามแหล่งชุมชนนั้น ๆ ประชาชนจึงมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความเจริญของแหล่งแต่ละชุมชนความเจริญและความก้าวหน้าของมนุษยชาติที่เปลี่ยนแปลงไป การอยู่ร่วมกันในชุมชนย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แนวทางหรือทัศนคติของผู้คนในชุมชนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกัน การดูแลและการปกครองรวมไปถึงแนวทางในการบริหารของผู้นำที่มีต่อสมาชิกภายในชุมชนย่อมมีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง เพื่อให้ทันยุคทันต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์และความผาสุกของสมาชิกภายในชุมชนนั้นบทบาทของกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นบทบาทที่มีความสำคัญต่อการบริหารราชการในภูมิภาคมาตั้งแต่อดีต กล่าวคือ การจัดหน่วยการปกครองระดับตำบล หมู่บ้านนั้น มีมานานแล้วแต่ไม่ได้จัดการปกครองเป็นรูปแบบทางการ จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงมอบหมายให้หลวงเทศาภิบาลไปทดลองจัดตั้งขึ้นที่บางปะอิน โดยทดลองตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้านเพื่อปกครองตำบลและหมู่บ้านบางปะอิน และประสบผลสำเร็จ จึงได้มีการประกาศใช้

พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ ร.ศ.116 (ซึ่งตรงกับ พ.ศ.2440) เป็นแม่บทในการจัดระเบียบการปกครองตำบลและหมู่บ้านทั่วทั้งประเทศเป็นฉบับแรก โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นครั้งคราว ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย คือพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 การจัดการปกครองระดับหมู่บ้าน เป็นลักษณะการปกครองขั้นพื้นฐานของประเทศ ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 80 อาศัยอยู่ตามท้องถื่นชนบททั่วประเทศและอยู่ภายใต้การปกครองในรูปแบบหมู่บ้าน ซึ่งผู้มีบทบาทสำคัญในการปกครองคือ ผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรงตามวิถีทางประชาธิปไตยบทบาทของผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ.2547 นั้นเห็นได้ว่ามุ่งเน้นให้ผู้ใหญ่บ้านเป็นนักปกครองที่ใช้อำนาจในการปกครองดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่เป็นหลักการที่ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่เดียวกับนักปกครองอื่น ๆ ในอันที่จะ “ระงับทุกข์ บำรุงสุข” ให้แก่ประชาชน และเป็นผู้มีสถานภาพพิเศษคือ เป็นผู้นำท้องถิ่น (Lay Leader) ซึ่งเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงคนสำคัญในการชักนำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ เป็นหน่วยสุดท้ายของทางราชการที่จะนำนโยบายและงานของแต่ละกระทรวง ทบวง กรม ไปสู่ประชาชน และเป็นหน่วยแรกที่จะนำความต้องการและสภาพข้อเท็จจริงของประชาชนมาสู่ราชการ บทบาทดังกล่าวจึงนับว่ามีความสำคัญต่อการบริหารงานในระดับหมู่บ้านเป็นอย่างยิ่ง

โดยสภาพการณ์เช่นนี้ เมื่อพิจารณาในลักษณะที่ผู้ใหญ่บ้านในฐานะผู้บริหารและผู้ดูแลประชาชนภายในหมู่บ้านนั้น ๆ ผู้ใหญ่บ้านจึงต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง ในการควบคุมดูแลสมาชิกภายในหมู่บ้านให้เป็นที่ไปด้วยความเรียบร้อย โดยจะต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกภายในหมู่บ้านโดยตรง ดังนั้นผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและสมาชิกส่วนใหญ่ภายในหมู่บ้านยอมรับ คุณลักษณะที่ควรแก่การยอมรับและยกย่องนั้นถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง หมู่บ้านใดที่มีผู้ใหญ่บ้านมีคุณลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกภายในหมู่บ้าน ย่อมหวังได้ว่าการบริหารการปกครองหรือการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้ใหญ่บ้านมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกภายในหมู่บ้าน ย่อมเป็นปัญหาต่อการปกครอง การบริหารหรือความร่วมมือในเรื่องต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความเจริญและการพัฒนาภายในหมู่บ้านนั้นเช่นกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในปฏิบัติงานตามคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในปฏิบัติงานตามคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. รายได้ต่อเดือน
5. อาชีพ
6. สถานภาพ
7. ระยะเวลาในการอยู่อาศัย

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

1. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย
2. ด้านการรักษาความมั่นคงของประเทศ
3. ด้านความคิดริเริ่ม
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ
5. ด้านการเข้าสังคม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนภายในพื้นที่หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 12 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 18,987 คน (ข้อมูลจากแผนกทะเบียนราษฎร หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี)

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอกำหนดกลุ่มตัวอย่างการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 200 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางที่เป็นความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ของหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้นำแนวทางไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาคุณลักษณะของตนเอง

แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำอาศัยแนวคิดของ กริฟฟริทส์ (Griffiths)
5. สภาพทั่วไปของ หมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรรพยา จังหวัดชลบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานศึกษาต่าง ๆ
2. นำแนวคิดทฤษฎีและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาดัดแปลงและปรับปรุงสร้างเป็นแบบสอบถาม วัดคุณลักษณะของผู้ใหญ่บ้านที่พึงประสงค์ของลูกบ้าน ในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการรักษาความมั่นคงของประเทศ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert, 1993, pp. 246-250 อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้
  - 1.1 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังหมู่บ้าน โดยขอความร่วมมือจากลูกบ้าน
  - 1.2 การเก็บแบบสอบถามคืน ผู้ศึกษาเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
  - 1.3 กรณียังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนด ผู้ศึกษาจะติดตามเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
2. การจัดกระทำเกี่ยวกับข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
  - 2.1 รวบรวมแบบสอบถามนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป
  - 2.2 จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้จัดระเบียบข้อมูลลงรหัสตรวจสอบข้อมูลและนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการศึกษาเชิงสังคมศาสตร์
  - 2.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม และการแปลความของคะแนนที่กำหนดไว้ดำเนินการ ดังนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ใหญ่บ้าน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert, 1993 pp. 246-250 อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ดังนี้

คะแนน	5	มีค่าเท่ากับ	ระดับมากที่สุด
คะแนน	4	มีค่าเท่ากับ	ระดับมาก
คะแนน	3	มีค่าเท่ากับ	ระดับปานกลาง
คะแนน	2	มีค่าเท่ากับ	ระดับน้อย
คะแนน	1	มีค่าเท่ากับ	ระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายคะแนน ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลผลไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคาดหวังมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับความคาดหวังมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับความคาดหวังปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับความคาดหวังน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับความคาดหวังน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จะเลือกใช้สถิติโดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของข้อมูล สถิติที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) บรรยายลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดย ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*S.D.*)

สรุปผลการศึกษา

ประชาชนผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 200 คน เป็นเพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และเพศหญิงจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ส่วนใหญ่มีอายุ 46 -60 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมา 31 – 45 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา มัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ปวส./อนุปริญญา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมา 20,001-30,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่มีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา เกษตรกรรม จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 รับราชการ/ลูกจ้างส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมา โสด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 หม้าย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 อยู่ร้าง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และ แยกกันอยู่ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ส่วนใหญ่ระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ 7-10 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมา 1-3 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 4-6 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และ มากกว่า 10 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในอันดับแรก รองลงมา ด้านความมั่นคงภายในประเทศ และด้านความคิดริเริ่ม ส่วน ด้านการให้ความช่วยเหลือ และ ด้านการเข้าสังคม อยู่ใน 2 อันดับสุดท้าย

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. **ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย** พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายด้านและรายข้อ : ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจากการศึกษาครั้งนี้ คือ **เมื่อมีเหตุการณ์กระทำผิดอาญา หรือเหตุร้ายเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านได้เข้าช่วยเหลือดูแลอย่างเต็มที่** ผู้ใหญ่บ้านควรมีความพร้อมพร้อมรับสถานการณ์ต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และพร้อมเข้าช่วยเหลือได้ทันที รองลงมา **ปัญหาข้อพิพาทภายในหมู่บ้านควรได้รับการแก้ไขโดยผู้ใหญ่บ้าน** ผู้ใหญ่บ้านควรมีการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทภายในชุมชนของตนเอง ด้วยมาตรการที่ยุติธรรม เท่าเทียมและเด็ดขาด และ **ผู้ใหญ่บ้านมีความสามารถในการรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในหมู่บ้านที่รับผิดชอบได้** ผู้ใหญ่บ้านต้องมีทักษะในการรักษาความสงบเรียบร้อย ดูแลความปลอดภัยของคนในหมู่บ้านที่ตนเองรับผิดชอบได้ด้วยตนเอง

2. **ด้านความมั่นคงภายในประเทศ** พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายด้านและรายข้อ: ด้านความมั่นคงภายในประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจากการศึกษาครั้งนี้ คือ **ผู้ใหญ่บ้านสอดส่องดูแลราษฎร คนจร หรือคนก้ำวร้างในพื้นที่หมู่บ้านได้อย่างทั่วถึง** ผู้ใหญ่บ้านควรสรรหาตัวแทนจากประชาชนในหมู่บ้านหรือคนของผู้ใหญ่บ้านเอง ค่อยสอดส่องดูแลหมู่บ้านให้ทั่วถึง เข้าถึงหมู่บ้านที่ไกลจากการปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจและปลอดภัยในกับคนในหมู่บ้าน รองลงมา **ผู้ใหญ่บ้าน รายงานเหตุการณ์ต้องสงสัยเหตุก่อความวุ่นวาย ไม่สงบต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง** ผู้ใหญ่บ้านจะคอยลงตรวจพื้นที่ในหมู่บ้านในทุก ๆ วัน ทุก ๆ เวลา เมื่อมีเหตุการณ์ผิดปกติก็จะได้รับทราบและนำเรื่องไปรายงานต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้ลงมาให้ความช่วยเหลือ และ **ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือราชการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภายในพื้นที่หมู่บ้าน** ผู้ใหญ่บ้านควรจัดตั้งกลุ่มที่คอยรับคำสั่งจากผู้ใหญ่บ้านเพื่อกระจายการทำงานให้ครอบคลุมทั่วหมู่บ้าน

3. **ด้านความคิดริเริ่ม** พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายด้านและรายข้อ: ด้านความคิดริเริ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจากการศึกษาครั้งนี้ คือ

ผู้ใหญ่บ้านต้องสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหาแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ผู้ใหญ่บ้านต้องเป็นคนที่มีความรอบรู้ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม รองลงมาผู้ใหญ่บ้านควรมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงาน ผู้ใหญ่บ้านควรพัฒนาตนเองด้วยการงานไปดูงานหรือไปศึกษาการทำงานของผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีความเจริญ เพื่อนำมาพัฒนาหมู่บ้านและศักยภาพในการทำงานของตน และ **ผู้ใหญ่บ้านควรริเริ่มโครงการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่หมู่บ้าน** ผู้ใหญ่บ้านควรมีการคิดริเริ่มโครงการต่าง ๆ ใหม่ ๆ เพื่อมาพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของลูกบ้านในหมู่บ้าน

4. **ด้านการให้ความช่วยเหลือ** พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายด้านและรายข้อ: ด้านการให้ความช่วยเหลือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขจากการศึกษาครั้งนี้ คือ **ผู้ใหญ่บ้านควรคิดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือลูกบ้านภายในหมู่บ้าน** ผู้ใหญ่บ้านควรจัดกลุ่มสมาชิกโครงการสวัสดิการประจำหมู่บ้านขึ้น เพื่อคอยช่วยเหลือลูกบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนได้มาพึ่งพิงจากโครงการดังกล่าว รองลงมา **ผู้ใหญ่บ้านควรแสดงออกถึงความห่วงใย และความผูกพันเมื่อลูกบ้านประสบปัญหาและความเดือดร้อน** ผู้ใหญ่บ้านควรให้ความช่วยเหลือกับลูกบ้านในเวลา que ลูกบ้านได้รับความเดือดร้อนหรือประสบปัญหาต่าง ๆ ด้วยเข้าใจ เห็นใจ และใส่ใจ ให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ และ **ผู้ใหญ่บ้านควรพร้อมเสมอที่จะให้การช่วยเหลือลูกบ้านในทุกๆ เรื่อง** ผู้ใหญ่บ้านควรให้ความช่วยเหลือกับลูกบ้านในหมู่บ้านของตน ในทุก ๆ เรื่อง เช่น ลูกบ้านเดือนร้อนเรื่องเงิน ผู้ใหญ่บ้านควรมีการจัดตั้งโครงการกั๊ยืมเงินภายในหมู่บ้าน

5. **ด้านเข้าสังคม** พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายด้านและรายข้อ: ด้านการเข้าสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขจากการศึกษาครั้งนี้ คือ **ผู้ใหญ่บ้านควรให้ความเข้าใจและแสดงออกด้วยความเป็นจริงที่ดีแก่ลูกบ้านโดยไม่ถือตัว** ผู้ใหญ่บ้านควรให้ความเป็นกันเองกับลูกบ้านในความเหมาะสมและสมควร เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างผู้ใหญ่บ้านกับลูกบ้าน รองลงมา **ผู้ใหญ่บ้านควรร่วมสังสรรค์กับลูกบ้านตามโอกาสอันควร** ผู้ใหญ่บ้านควรสละเวลาเข้าร่วมงานสังสรรค์ต่าง ๆ ที่ลูกบ้านจัดขึ้น เพื่อสร้างความสามัคคีภายในหมู่บ้าน ระหว่างผู้ใหญ่บ้านและลูกบ้าน และ **ผู้ใหญ่บ้านควรร่วมกิจกรรมกับสังคม หน่วยงาน หรือสมาคม มูลนิธิต่างๆ อย่างเหมาะสมตามโอกาสอันควร** ผู้ใหญ่บ้านควรมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม หน่วยงาน หรือสมาคม มูลนิธิต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ต่างๆ ระยะเวลาหน่วยงาน หรือสมาคม มูลนิธิ

เอกสารอ้างอิง

- ทวีบุรณ์ หอมเย็น. (2551). *ความหมายของความคาดหวังตามความต้องการของบุคคล*.
- สนิท สุทนต์. (2554). *บทบาทของผู้นำที่มีต่อการพัฒนาองค์กร*.
- อนันต์ ลีลา. (2556). *ทัศนคติของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล*.
- สมบุรณ์ สุขสำราญ. (2539). *กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รากฐานของแผ่นดิน*. [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2557). *ทฤษฎีความคาดหวัง*.
- วรารณณ์ รุ่งเรืองกิจ. (2551). *ผู้บริหารต้องมีหน้าที่รับผิดชอบค้นหาและสร้างสรรค์วิสัยทัศน์ขององค์กร*.
- ชาวี มณีศรี. (2551). *การนิเทศการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บัณฑิตไทย.
- อุทิศ ภูมิชัย. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกับความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา*.
- दनัย เทียนพุดม. (2550). *การบริหารทรัพยากรบุคคลเรื่องการวางแผนอาชีพและแผนสืบทอดตำแหน่ง*. กรุงเทพฯ: สถาบันการจัดการงานบุคคล สมาคมจัดการงานบุคคลประเทศไทย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2557). *พฤติกรรมผู้บริหารโศกทางการตลาด (ฉบับปรับปรุงใหม่) (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- สุเมฆ เจริญศิลป์. (2551). *ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารศูนย์ควบคุมการบินส่วนภูมิภาค*.
- วิรัตน์ ไชยสิทธิ์. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่และกฎหมายอื่นที่กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน*.
- ไพบูลย์ เทวลักษณ์. (2557). *ความคาดหวังทางบวกต่อการทำงานความหวังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในสถานการณ์บางอย่างที่ต้องทำให้สำเร็จ*.
- โสริช โพธิ์แก้ว. (2550). *ความคาดหวังทางลบนั้นทำให้เกิดความวิตกกังวล ขาดสมดุลของชีวิต*.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2552). *สภาวะที่ส่งเสริมให้ความคาดหวังมีอิทธิพลสูงสุดนั้นขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของความต้องการ*.
- พัชรี วรกวิน. (2552). *บุคคลที่มีความหวังว่าจะประสบความสำเร็จก็จะแสวงหาวิธีการให้สมหวังตามความต้องการมากน้อย*.
- เพชรี พรหมทรัพย์. (2558). *ความคาดหวังของบุคคล*. กรุงเทพฯ.
- เลอวิน และคณะ. (2552). *องค์ประกอบพื้นฐานในการสร้างระดับความคาดหวัง ได้แก่มาตรฐานของสังคม แรงผลักดัน ความขัดแย้ง การตัดสินใจ ลักษณะของพฤติกรรม ค่านิยม ความสำเร็จ ความล้มเหลว และพัฒนาการของบุคลิภาพ*.

ปรีชา ธรรมมา. (2550). *ความคาดหวังนั้นมีพื้นฐานมาจากแรงผลักดัน ค่านิยม และมาตรฐานทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล.*

ประเทิน มหาจันทร์. (2551). *ความมุ่งหวังจัดเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญ ซึ่งส่งผลถึงแนวคิดและการประพฤติปฏิบัติของเยาวชน.*

Griffiths. (1989). *Concepts of leadership attributes.* Boston :Allyn and Bacon, Inc.

Kate (1974). *Remedail Role, Maintaining Role, Innovative Role*

Blak & Mouton. (1981). *Initiative Inquiry Advocacy Conflict Solving Critique Bass.*

สภาพการบริหารการแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 4

พนิดา ตระหง่าน กฤษณา บุญยงสิทธิ์ และ ประภาพรรณ อิ่มกะดี

นักวิชาการอิสระ

SCHOOL ADMINISTRATION OF BOUKEAWKESON SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 4

Panida Tra-ngarn, Kritsada Boonyasit and Prapapun Imkadee

Independent Scholar

E-mail: panida_tra-ngarn@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามสถานะผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คนและครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว จำนวน 38 คน รวมทั้งสิ้น 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

สภาพการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

คำสำคัญ: การบริหาร การแนะแนว โรงเรียนบัวแก้วเกษร

Abstract

The purpose of this study was to investigate school administration of Boukeawkeson School, under the secondary education service area office 4. The population were 3 administrators and 38 guidance teachers in Boukeawkeson School, under the secondary education service area office 4.

Methodology; population in this research was 41 teachers and administrators in the school. Research tool used was questionnaire with Statistics used were Percentage, Mean, and Standard Deviation.

The results were as followed:

The problems administration of boukeawkeson School, under the secondary education service area office 4 according to the school administrators' opinions and the guidance teachers were found in a moderate level both in overall aspects and all of each aspect when , separate lay a side meets that , be valuable share stay in the average , every a side.

Keywords: administration, Guidance, Boukeawkeson School

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 6 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของการจัดการศึกษาโดยทั่วไป ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข นักการศึกษา นักประชาสัมพันธ์ นักคิดนักบริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เรียน ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ คนดี คือคนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงออกคนเก่ง คือคนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันเทคโนโลยีทันโลก มีความเป็นไทยสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติได้คนมีความสุข คือคนที่มีสุขภาพกายและใจดี เป็นคนร่าเริง แจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพ ปลอดภัยจากการตกเป็นทาสของอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตภาพ (กรมวิชาการ, 2545 : 1) การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ท่ามกลางสภาพสังคมปัจจุบันนับเป็นสิ่งยากยิ่ง โดยเฉพาะในยุคที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมส่งผลกระทบโดยตรง และโดยทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกเพศ ทุกช่วงวัยของชีวิตปัญหาสังคมได้ทวีความซับซ้อน รุนแรงขึ้นทุกขณะ ปัญหาเหล่านี้มีสาเหตุสำคัญคือ บุคคลไม่รู้จักตนเอง และสภาพแวดล้อมที่ตีโพย ขาดทักษะในการตัดสินใจแก้ปัญหา และไม่สามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจำเป็นที่สถานศึกษาต้องใช้กระบวนการแนะแนวเป็นกลไกสำคัญในการป้องกัน ช่วยเหลือ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจุดมุ่งหมายของการแนะแนวเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิดตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤตวางแผนการศึกษาต่อ และการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมี

ความสุขนอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกสถานศึกษาที่จะต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียนเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวาง หลากหลาย ทั้งด้านวิชาการและด้านอาชีพ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งนำไปสู่การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยอย่างมีความสุข มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติจากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะครู ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างานแนะแนวในโรงเรียนบัวแก้วเกษร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 4 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนวโรงเรียนบัวแก้วเกษร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 41 คน

เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่องการแนะแนวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการแนะแนว และงานวิจัยของบรรจบ เต็มทอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการแนะแนว 2) การบริหารบุคลากรแนะแนว 3) การเสริมประสิทธิภาพการจัดหลักสูตรและการเรียนรู้ 4) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และ 5) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลลักษณะแบบสอบถามเป็นสร้างแบบสอบถามสภาพการบริหารงานแนะแนว แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการบริหารงานแนะแนวมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการบริหารงานแนะแนวมาก

3 หมายถึง สภาพการบริหารงานแนะแนวปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการบริหารงานแนะแนวน้อย

1 หมายถึง สภาพการบริหารงานแนะแนวน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแบบสอบถามของชุดการศึกษาด้วยตนเองเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการ ณะแนวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการแนะแนว

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการบริหารจัดการแนะแนวในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

3. นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.1 ศึกษารูปแบบในการสร้างแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา จากหนังสือวัดผลทางการศึกษาของ สมนึก ภัททิยธานี (2544 : 36-42) การสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2543: 67-91)

3.2 สร้างแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ตลอดจนการปรับปรุง

3.4 นำแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการแนะแนวของโรงเรียนที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ เปียดนอก

2) ดร.จรรยา จารุสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนบัวแก้วเกษร

3) นายกนก ขวัญดี รองผู้อำนวยการโรงเรียนบัวแก้วเกษร

4) นางปิยะดา มงคลเดช ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบัวแก้วเกษรโดยใช้

เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามไปคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ข้อคำถามใช้ได้ทั้งหมด และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 – 204) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ระดับ .94

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการแนะแนวของโรงเรียน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง(IOC) จากผู้เชี่ยวชาญได้ค่าความเที่ยงตรงทุกข้อ

7. นำแบบสอบถามสภาพการบริหารการแนะแนวของโรงเรียน ที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษานำหนังสือจากประธานกรรมการการประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขออนุญาตในการศึกษาข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนบัวแก้วเกษร
2. ผู้ศึกษาส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม พร้อมแบบสอบถามให้แก่ ประชากรที่ศึกษา
3. ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมกลับคืนได้ตาม กำหนดเวลาแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 41 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 41 ฉบับ ร้อยละ 100 สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้ทั้งหมด

สรุปผลการศึกษา

ประชากรที่ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารเป็นชาย จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 66.67 และผู้บริหารโรงเรียนเป็นหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.33 ส่วนครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนวเป็นชาย จำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.84 และครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว เป็นหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็น ร้อยละ 63.16

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า

1. ด้านการบริหารจัดการแนะแนว ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การกำหนดพันธกิจของสถานศึกษาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของงานแนะแนว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดโครงสร้างการบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษา
2. ด้านการบริหารบุคลากรแนะแนว ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างขวัญกำลังใจ สนับสนุนให้บุคลากรแนะแนวมีความก้าวหน้า และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาหาความรู้ด้านการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ด้านการเสริมประสิทธิภาพการจัดหลักสูตรและการเรียนรู้ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบูรณาการหลักสูตรแนะแนวในทุกชั้นตอน ตามภารกิจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้บุคลากรครูทุกคนใช้หลักจิตวิทยาในการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้

ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาไม่กระตุ้น ยั่วยุ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูประเมินตนเอง เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน และใช้ผลการประเมินเป็นแนวทางในการพัฒนาการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน เพราะการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนจะเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ เป็นการส่งเสริมการพัฒนานักเรียนรอบด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกันในห้องเรียน ให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และสถานศึกษาขาดงบประมาณในการบริหารจัดการ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวตามจำนวนนักเรียนในสถานศึกษานั้น ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ และแม้ว่าจะมีการดำเนินการระดมทรัพยากรแล้วก็ยังไม่เพียงพอเนื่องจากสภาพบริบทของสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และบุคคลในชุมชนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีฐานะยากจน จึงทำให้ขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และห้องที่ใช้เป็นห้องแนะแนว

4. สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมทรง ทิพย์ไกรศร (2547: 87) ที่ได้กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริม และสนับสนุนได้อย่างดี คือ เรื่องสถานที่ และอุปกรณ์สิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ การบริการแนะแนวทุกด้าน สนองความต้องการผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะปัญหาสังคม ที่ติดกระแสวัตถุนิยม ส่งผลทำให้ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของคน ทุกเพศ ทุกวัยทำให้บุคคลไม่รู้จักตนเอง และสภาพแวดล้อมที่ดีพอ ขาดความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5. ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545: 2) ที่กล่าวว่า บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะบรรยากาศที่ดี การเรียนการสอนที่อบอุ่น ผู้เรียนจะมีความสุขที่จะเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545: 27) ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม และประเมินผลที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบทุกด้าน ไม่เป็นระบบ ไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง และด้วยสาเหตุผู้บริหารสถานศึกษามีภาระงานราชการมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบกิจกรรมแนะแนวประเมินผลด้วยตนเอง ผลการประเมินจึงอาจเกิดความผิดพลาดคลาดเคลื่อน ไม่ครอบคลุมข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ การผดุงมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาไว้ทั้งนี้เป็นเพราะงานแนะแนวในสถานศึกษาเป็นงานค่อนข้างใหญ่ ซับซ้อน มีข้อควรพิจารณาหลายประการ ต้องใช้เวลา และบุคลากรหลายฝ่าย ยังมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรบ่อย สาเหตุการย้ายเพื่อไปรับตำแหน่งใหม่ จึงต้องใช้เวลาทำความเข้าใจในระบบของงานแนะแนว จึงกระทบกับงานแนะแนวที่จะต้องใช้เวลาและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน (กรมวิชาการ, 2546: 168) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ การจัดทำแผน/ปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศติดตามและประเมินผลงานแนะแนวให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารไม่ชัดเจนในการจัดทำแผนปฏิบัติการงานแนะแนว ไม่ให้ออกาสครูที่รับผิดชอบงานแนะแนว และ

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน จึงทำให้ขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน จึงไม่ให้ความสำคัญ ความสนใจ การประสานสัมพันธ์งานแนะแนวจึงเกิดปัญหา (วิลาวัลย์ ไพโรจน์, 2540 : 43)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลศึกษาไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนบัวแก้วเกษร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานแนะแนว ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.89$; $\sigma = 0.70$) เมื่อแยกตามรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 3.02$; $\sigma = 0.75$)
2. ด้านการเสริมประสิทธิภาพการจัดหลักสูตรและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรองลงมาลำดับที่ 2 ($\mu = 2.99$; $\sigma = 0.72$)
3. ด้านการบริหารจัดการแนะแนว มีค่าเฉลี่ยรองลงมาลำดับที่ 3 ($\mu = 2.86$; $\sigma = 0.66$)
4. ด้านการบริหารบุคลากรแนะแนวมีค่าเฉลี่ยรองลงมาลำดับที่ 4 ($\mu = 2.83$; $\sigma = 0.72$)
5. ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 2.74$; $\sigma = 0.67$)

ซึ่งด้านการบริหารบุคลากรแนะแนวผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาทักษะในการบริหารบุคลากรทั้งด้านการคัดสรร การพัฒนา การเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และครูประจำชั้น ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน จัดให้มีการประชุมสัมมนาระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้กระบวนการแนะแนวบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ผู้เรียนอย่างแท้จริงต่อไปข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ การประสานความร่วมมือกับบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานแนะแนว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างเครือข่ายการแนะแนวโดยการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางการแนะแนว และประชาสัมพันธ์งานแนะแนวให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรวบรวมข้อมูลสภาพความต้องการของผู้เรียน และวางแผนจัดกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมภาระงานแนะแนวใน 5 บริการหลัก คือ บริการสำรวจข้อมูลบริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตาม และประเมินผลรวมถึงขอขยายการแนะแนวใน 3 ด้าน คือ แนะนำการศึกษา แนะนำอาชีพ และการแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจะมีประโยชน์อะไร ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีเพียงความรู้สึกดี ๆ ต่อการแนะแนวเห็นว่างานแนะแนวสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการแนะแนวอย่างถ่องแท้ แต่มิได้นำหลักการและกระบวนการแนะแนวสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ดังนั้น ความสำเร็จที่แท้จริงของการแนะแนว คือ

ท่านผู้บริหารสถานศึกษาผู้เป็นหัวใจของการบริหารจัดการแนะแนวในสถานศึกษา ผลสำเร็จของงานแนะแนวมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพการบริหารการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารบุคลากรแนะแนว

2.2 ควรศึกษาสภาพการบริหารการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บรรจบ แต้มทอง. (2545). *ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เผด็จ ภูประจำศิลป์. (2545). *ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิลาวลัย ไพโรจน์ . (2540). *การบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมทรง ทิพย์ไกรสร. (2547). *ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการให้บริการแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี
จังหวัดปทุมธานี

สุเทพ ตระหง่าน ฤกษ์ภา บุญยะสิทธิ์ และ ทศนีย์ ทิพย์คงคา
นักวิชาการอิสระ

THE NEEDS FOR INTERNAL SUPERVISTION IN PATHUMTHANI
MUNICIPAL SCHOOL SYSTEM

Suthep Tra-ngarn, Kritsada Boonyasit and Thatsanee Thipkhongkha
Independent Scholar

E-mail: suthep_tra-ngarn@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทหาระดับความต้องการการนิเทศการสอนโรงเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และ 2) เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาของครูผู้สอน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบความต้องการการนิเทศการสอนโรงเรียนของครูผู้สอนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับมีค่า .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความต้องการการนิเทศการสอนโรงเรียนของครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนโรงเรียนของครูผู้สอนสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลตามลำดับ
2. ระดับการศึกษาของครูที่ต่างกันมีความต้องการในการนิเทศการสอนโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

Abstract

This study was intended for the study of :- the requirements of supervision needed in the internal school of teaching in Pathum Thani municipality school, Pathum Thani province.

The representative sample used in this study were:- the teachers in Pathum Thani municipality school academic for year 2014 which totelled 66 persons. The instrument used for data collection was the 5 level rating scale questionnaire which has 2 parts :- 1) the general information about the status of the questionnaire respondents. 2) The requirements of

supervision needed in the internal school of teachers in Pathum Thani municipality school, Pathum Thani province. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

Results of this study were:-

1. The requirements of supervision needed in the internal school of teachers in Pathum Thani municipality school, Pathum Thani province. Overall it was at a high level. When considering the aspects it was found that the highest level in the requirements of supervision internal school of teacher were the media teaching, followed by the management teaching, the curriculum development, the teaching human resources development and the evaluation measurement respectively.

2. The comparative of the requirements of supervision needed in the internal school of teachers in Pathum Thani municipality school, Pathum Thani province was classified by the education level of teachers and it was found that the overall outcome was not different in each and all aspects.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของคน และเป็นรากฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน เพื่อเตรียมคนให้ก้าวไปสู่สังคมยุคใหม่อย่างมั่นคง และรู้เท่าทันโลกในภาวะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็วตลอดเวลา เป็นโลกแห่งเทคโนโลยีและมีการเรียนรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปสร้างสรรค์ความรู้ของตน (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. 2545)

การที่จะจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถผลิตกำลังคนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและแผนการศึกษาชาติต้องอาศัยครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ หน้าที่ครูมีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นหน้าที่ปลูกฝังความรู้ความคิดและจิตใจเยาวชน ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการสร้างสรรค์บัณฑิตอนาคตของชาติบ้านเมือง (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2544: 7) ซึ่งหากครูขาดความรู้ความสามารถในการสอน จะเป็นผลให้การจัดการศึกษาขาดประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพของครู และสิ่งที่จะช่วยครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันต่อการ

เปลี่ยนแปลง คือ การนิเทศการศึกษาเพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นงานคู่ขนานกับการบริหารการศึกษา (รัชนิย์ ไชยสิทธิ์ . 2544 : 1)

การนิเทศการศึกษาจึงนับว่ามีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาการศึกษาที่จะทำให้ การศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การศึกษาโดยตรง จึงควรต้องมีการนิเทศภายในที่สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและร่วมแก้ปัญหาของ ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้อง สามารถสนองความต้องการเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ โดยกระบวนการนิเทศ จำเป็นต้องศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศของครู เพื่อจะได้จัดการนิเทศตามความต้องการของ ผู้รับการนิเทศ ตามหลักสำคัญบางประการของการนิเทศการศึกษาคือให้สนองความต้องการของครู (ณัฐธินีย์ เปี้ยทอง. 2543: 3) และการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีความจำเป็นต่อการส่งเสริมคุณภาพการเรียน การสอน เนื่องจากการนิเทศจากบุคคลภายนอกอาจจะลดความจำเป็นลง ในเมื่อสภาพปัจจุบันขาดแคลนผู้ทำ หน้าที่นิเทศการศึกษา ประกอบกับปัจจุบันบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอ เป็นผู้รับ ปัญหาแท้จริง ในการเรียนการสอนภายในโรงเรียนของตนเองมากที่สุด (วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. 2536: 63) จึงได้ วางแผนปรับปรุงกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยส่งเสริมให้โรงเรียนจัดระบบการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียนขึ้น (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา. 2540 : 3) โดยกำหนดเป็นขอบข่ายงานพัฒนาการเรียนการ สอน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อสารการเรียนการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผล และด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการได้รับการนิเทศการ สอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี ว่ามีความต้องการระดับใด เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาโรงเรียน ช่วยให้โรงเรียนมีระบบการนิเทศอย่างถาวร และสามารถนำข้อคิดของครูมาปรับปรุง กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อหาระดับความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนจำแนกตามระดับการศึกษาของครู

สมมติฐานในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการ สอนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Surrey Research) เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยมีการดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 66 คน

2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยโครงสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และช่วงชั้นที่สอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Method) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้ศึกษาดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน

3.2 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา และนำแนวทางไปใช้สร้างแบบสอบถาม

3.3 สร้างแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยกำหนด

ความต้องการการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน จำนวน 40 ข้อ คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบ เสนอแนะ แก้ไขเนื้อหา และการใช้ภาษา

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิง

พินิจ (Face Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00

4.1 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

4.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับที่โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .98

4.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบครั้งสุดท้ายก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

5. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

5.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

5.2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองให้กับครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 66 ฉบับ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 เพื่อผู้ศึกษารับคืนแบบสอบถาม จำนวน 66 ฉบับแล้ว จึงตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำไปประมวลผลด้วยวิธีทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

6.2 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา และช่วงชั้นที่สอนในโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ

6.3 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการการนิเทศการสอนในโรงเรียนโดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 102-103)

ค่าเฉลี่ย

แปลความหมาย

4.51 – 5.00	หมายถึง มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

7. การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนในโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของครูผู้สอน

ผลการศึกษา

การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังนี้

1. ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมากตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าระดับความต้องการของครูผู้สอนมากที่สุดคือ การนำผลการประเมินหรือการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รองลงมาคือ แนะนำเอกสารการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การวิจัยหรือการประเมินผลการใช้หลักสูตรแนะนำให้ครูเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตร เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านหลักสูตร มีการประชุมเชิงปฏิบัติการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและคู่มือ เช่น ชุดการสอน บันทึกรายการสอน และประชุมอบรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและท้องถิ่นตามลำดับ

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าระดับความต้องการของครูผู้สอนมากที่สุดคือ การสอนสอดแทรกให้มีศีลธรรมตามหลักศาสนา รองลงมาคือ การทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ การส่งเสริมการเรียนรู้นอกสถานที่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการสอนตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการใช้เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตามลำดับ

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การสนับสนุนงบประมาณการจัดหาวัสดุอุปกรณ์แก่ครู มีวัสดุอุปกรณ์การสอนหลายชนิดตามความต้องการของครูอย่างเพียงพอ การอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน การจัดศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียนอย่างมีระบบ จัดให้มีการศึกษาดูงานเกี่ยวกับสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การให้ครูประเมินและรวบรวมปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อวัสดุปรับปรุงแก้ไข และการนำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตสื่อการสอนตามลำดับ

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การประเมินตนเองของครู

การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน หลักการและวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวางแผนการประเมินผลควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลด้วยตนเองตามลำดับ

1.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการวางแผนการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ให้โรงเรียนจัดบริการให้ความรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ การจัดมอบรางวัลแก่ครูที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระ จัดให้มีการได้รับขวัญ, กำลังใจ และจัดสวัสดิการให้บุคลากรในโรงเรียน จัดให้มีการประชุม/สัมมนาทางวิชาการทุกสัปดาห์/เดือน และการส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการในและนอกสถานที่ตามลำดับ

2. ความต้องการการนิเทศการสอนโรงเรียนของครูผู้สอนระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญ โดยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในระดับความต้องการของครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจวงจันท์ โชคชัยชำนาญกิจ (2532 : 99) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 พบว่าครูในภาพรวมมีความต้องการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านการจัดบริการทางการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และการประเมินตนเองของครู ความต้องการการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมททอกซ์ (Mattox อ้างถึงในรัชณี ไชยสิทธิ์ 2544:44) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการของครูใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์สูงคือมีความสามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผล การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาหลักสูตรและต้องการที่จะเข้ารับการศึกษจากวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย

2. ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าระดับความต้องการของครูผู้สอนมากที่สุดคือ การนำผลการประเมินหรือการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รองลงมาคือ แนะนำเอกสารการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การวิจัยหรือการประเมินผลการใช้

หลักสูตรแนะนำให้ครูเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตร เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านหลักสูตร มีการประชุมเชิงปฏิบัติการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและคู่มือ เช่น ชุดการสอน บันทึกรการสอน และประชุมอบรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและท้องถิ่นตามลำดับ สอดคล้องกับ คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ให้ความเห็นไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง เครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะครูและผู้บริหารเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลและสารสนเทศด้านคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นตัวกำหนดเป้าหมายในการพัฒนางานการจัดการศึกษาทุกด้าน บุคคลภายนอกโรงเรียนไม่สามารถรับรู้ข้อมูลและสารสนเทศดังกล่าวได้ บุคลากรทุกคนจึงต้องช่วยเหลือร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการแก้ปัญหาและพัฒนางานให้สอดคล้องกับข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ปรากฏในการนิเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลควรเป็นการดำเนินงานที่ประสานเชื่อมโยงกันระหว่างเครือข่ายการนิเทศภายนอก และบุคลากรหลักภายในโรงเรียนอันจะนำไปสู่การช่วยเหลือร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะครอบคลุมการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลต่อไป

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าระดับความต้องการของครูผู้สอนมากที่สุดคือ การสอนสอดแทรกให้มีศีลธรรมตามหลักศาสนา รองลงมาคือ การทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมการเรียนรู้นอกสถานที่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการสอนตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการใช้เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตามลำดับ สอดคล้องกับ เสถียร เทียงธรรม (2542) ให้ความเห็นไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลต่อตัวนักเรียนในที่สุด สอดคล้องกับ วิวัฒน์ ตู้งานง (2542, อ้างอิงจาก Harris, 1975) ให้ความเห็นไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง สิ่งที่บุคลากรในสถานศึกษากระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงดำเนินการเรียนการสอนในสถานศึกษามุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการสอน และสอดคล้องกับอริศรา มีชัย (2542) ให้ความเห็นไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานของผู้มีหน้าที่นิเทศในการที่จะช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปรับปรุงการสอนโดยมีผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การสนับสนุนงบประมาณการจัดหาวัสดุอุปกรณ์แก่ครู มีวัสดุอุปกรณ์การสอนหลายชนิดตามความต้องการของครูอย่างเพียงพอ การอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน การจัดศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอนภายใน

โรงเรียนอย่างมีระบบ จัดให้มีการศึกษาดูงานเกี่ยวกับสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การให้ครูประเมินและรวบรวมปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อวัสดุปรับปรุงแก้ไขและ การนำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตสื่อการสอนตามลำดับ สอดคล้องกับ จวงจันท์ โชคชัยชำนาญกิจ (2532 : 99) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 พบว่าครูในภาพรวมมีความต้องการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านการจัดบริการทางการศึกษา

2.4 ด้านการวัดผลประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือการประเมินตนเองของครู การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน หลักการและวิธีการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวางแผนการประเมินผลควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลด้วยตนเองตามลำดับ สอดคล้องกับคงศักดิ์ ธาตุทอง (2542) ให้ความเห็นไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน ต่างจากวิวัฒน์ ตู้อัจฉริยะ (2542, อ้างอิงจาก Good, 1973) ให้ความเห็นไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นความพยายามของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในการแนะนำครูหรือผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้จักวิธีการปรับปรุงการสอนช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครูช่วยเหลือปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเหลือปรับปรุงเนื้อหาของการสอน และช่วยเหลือปรับปรุงกระบวนการประเมินผลการสอน

2.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการวางแผนการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ให้โรงเรียนจัดบริการให้ความรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ การจัดมอบรางวัลแก่ครูที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระ จัดให้มีการได้รับขวัญ, กำลังใจ และจัดสวัสดิการให้บุคลากรในโรงเรียน จัดให้มีการประชุม/สัมมนาทางวิชาการทุกสัปดาห์/เดือน และการส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการในและนอกสถานที่ตามลำดับ ซึ่งชาติ มณีศรี (2538 : 25-26) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา ได้แก่ 1) การส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพ ได้แก่ การประชุมต่าง ๆ การจัดอบรมแบบ Workshop สัมมนาปัญหาต่าง ๆ การไปเยี่ยมศูนย์ต่าง ๆ การจัดกิจกรรมให้ครูได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ในด้านวิชาการ ทำการทดลองหลักสูตร หนังสือเรียน และวิธีสอน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษา 2) การส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ส่งเสริมการทดลองกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูสนใจอยากทำ เปิดโอกาสให้ครูได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพ ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถพิเศษในทางใดทางหนึ่งโดยเฉพาะ ส่งเสริมให้ครูใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ หรืองานที่เขาสนใจ ส่งเสริมให้ครูสนใจกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมอาชีพครูภายในประเทศและ

นานาชาติ 3) การปรับปรุงการสอนของครู ได้แก่ การพิจารณาคัดเลือกครูที่มีความสามารถและประสิทธิภาพ เข้ามาทำการสอน การจัดงานและมอบหมายงานที่ถูกต้องและตรงกับความสามารถของครูให้มีโอกาสได้สังเกตการสอน เปิดประชุม อบรม เพื่อศึกษาปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการสอน ทำการสาธิตการสอนที่ดีให้แก่ครู ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนครูและมีการสังเกตการณ์สอนระหว่างโรงเรียน ต่าง ๆ และ 4) การส่งเสริมแนะนำครูและ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและประชาคม ได้แก่ ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู – นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน ในประชาคม ของตน ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาคม ส่งเสริมให้มีสมาคมผู้ปกครองขึ้นในโรงเรียน ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างครู และผู้ปกครอง ในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ทางการศึกษาส่งเสริมให้ประชาชนสนใจในกิจกรรมของโรงเรียน จัดให้โรงเรียนเป็น ศูนย์กลาง ของประชาคม ส่งเสริมให้ครูรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในประชาคมนั้น ๆ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารการศึกษา เพราะการนิเทศเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ให้บุคลากรในสถานศึกษาหรือครูผู้สอน สามารถปฏิบัติงานตามขอบข่ายของภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ถึงกับมีผู้รู้ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “การนิเทศภายในคือ หัวใจของโรงเรียน” โรงเรียนเป็นหน่วยงานหรือองค์กรหนึ่งที่มีคณะบุคคลทำงานเป็นกลุ่ม โดยมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ในการทำงานใด ๆ ย่อมมีปัญหามาขึ้น การช่วยเหลือแนะนำครูในสิ่งที่ถูกต้องตามบทบาทหน้าที่ จึงเป็นแนวทางเลือกที่ดีที่สุดที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ควรมองข้าม การศึกษาวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ ที่จะนำไปสู่การวางแผนงาน การลงมือปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบประเมินผล แนะนำผลมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของงานอย่างแท้จริง/โครงการนิเทศภายในโรงเรียน จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่โรงเรียนควรดำเนินการ ทั้งนี้ เมื่อรู้ปัญหาและสาเหตุของปัญหาแล้วย่อมจะแก้ไขได้ตรงจุด กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน จึงเป็นขั้นตอนที่โรงเรียนควรนำมาปรับใช้ได้ตามศักยภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) เมื่อมีความรู้จริงในเรื่องที่นิเทศ สามารถนิเทศได้หลายวิธี และมีมนุษยสัมพันธ์เป็นเลิศ ทั้งนี้ เพื่อสร้างศรัทธาให้เกิดกับผู้รับการนิเทศ ดังนั้น การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน อย่างเป็นระบบเป็นกระบวนการและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาคูณลักษณะความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลุ่มลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ .
- คงศักดิ์ ธาตุทอง. (2542). *การประยุกต์ใช้งานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน*. ขอนแก่น: ภาควิชาการ สามัญศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คัมปาย อิมเจจิ่ง. (2544). *แกนหลักแนวคิด. การปฏิรูปการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุรุษย์ ศิริมหาสาคร. (2546). *การศึกษาที่เน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- ประสิทธิ์ ไชยโคตร. (2547). *การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนบ้านพะยอม อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2545). *การปฏิบัติการการเรียนรู้ของครูและการสร้างพลังร่วมในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- พงษ์ศักดิ์ บึงบุม. (2545). *การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หนองบัวลำภู (รายงานการศึกษาค้นคว้า)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พ่ายพ สารจันทร์. (2546). *การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านกุดคอก่านโคกสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 2 (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). *การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ. (2549). *การศึกษาค้นคว้าอิสระ Independent Studies*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. 2549.
- ยรรยง สีหไตร. (2542). *การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของข้าราชการใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมะเมือง จังหวัดหนองคาย (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยอดทอง จันดาวัลย์. (2542). *ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาตามกระบวนการ นิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภोजังหาร อุดรธานี (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนา เกียรติเกษม. (2545). *การปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน (รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วิจิต ชูราณี. (2546). การปฏิบัติการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิเชียร มุราชชัย. (2547). การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านตรีคาม อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2545). โรงเรียน : องค์การแห่งการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- ศุภวัตร พิเลิศ. (2544). การดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2550). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บุค พอยท์.
- สมเดช พินิจสกุล. (2544). การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ. (2544). วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เสถียร เทียงธรรม. (2542). การนิเทศภายในประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สนั่น มีสัถย์ธรรม. (2543). ทางสายใหม่การปฏิบัติราชการ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กอสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สุมาลี สว่างสุข. (2548). การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 8 อำเภอบ้านกรวด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวรรณ บุญทศ. (2541). ปัญหาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร (วิทยานิพนธ์). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). การพัฒนาระบบ การนิเทศการศึกษา การนิเทศ 100%. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). เอกสารการพัฒนาการ นิเทศการศึกษา 100%. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). คู่มือการบริหารโรงเรียน : การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). แนวทางการกระจายอำนาจ และการบริหารจัดการศึกษาให้สถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางคึกษา. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานรับรองมาตรฐานประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวอนกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว. อนงก ส่งแสง. (2540). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏพระนคร.

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

พนิดา ตระหง่าน สุเทพ ตระหง่าน และ ทักษิณี ทัพย์คงคา

นักวิชาการอิสระ

THE OPERATIONS AS PROFESSIONAL TEACHER CRITERIA OF ELEMENTARY
SCHOOL TEACHERS, BANG YAI DISTRICT UNDER THE NONTHABURI
PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION

Panida Tra-ngarn, Suthep Tra-ngarn and Thatsanee Thiphongkha

Independent Scholar

E-mail: panida_tra-ngarn@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีเกณฑ์การปฏิบัติงาน 12 มาตรฐาน คือ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับมากมี 7 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและอยู่ในระดับปานกลางมี 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการ

พัฒนา มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับนักเรียน มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตามลำดับ

คำสำคัญ : มาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนประถมศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

Abstract

This research aims to investigate the complying actions with teacher profession standard criteria performed by teachers in a primary school in Bang-Yai District, Nonthaburi Provincial Administrative Organization. The sample group consisted of 76 teachers. The research tool was questionnaires whose content validity was checked by 5 experts. The reliability was 0.89. The data were analyzed by using percentage, means and standard deviation.

To comply with the teacher profession criteria, the standards are divided into 12 topics. They are concerning about doing academic activity related to teacher profession development, making a decision by considering effects occurring to learners, keeping improving learning with all the teachers' potential, making lesson plans practical, always developing an effective instructional media, managing teaching and learning focusing on the permanent result, systematically reporting the results of learners' quality development, being a role model for learners, creatively cooperating with other staffs in the school, creatively cooperating with other people in the community, seeking and utilizing information to develop themselves and creating opportunities for learners in every situation.

The research found that the complying actions with teacher profession standard criteria performed by teachers in a primary school in Bang-Yai District, Nonthaburi Provincial Administrative Organization were rated high in overall picture. When considering each standard, it was found that 7 standards were rated high. They were the sixth standard – managing teaching and learning focusing on the permanent result; the fourth standard – making lesson plans practical; the ninth standard – creatively cooperating with other staffs in the school; the tenth standard – creatively cooperating with other people in the community; the first standard – doing academic activity related to teacher profession development; the twelfth standard – creating opportunities for learners in every situation; the seventh standard – systematically reporting the results of learners' quality development. In addition, 5 standards

were rated moderate. They were the eighth standard – being a role model for learners; the second standard – making a decision by considering effects occurring to learners; the fifth standard – always developing an effective instructional media and the third standard – keeping improving learning with all the teachers’ potential, respectively.

Keywords: Professional standards for teachers, Elementary school, Nonthaburi Provincial Administrative organization

บทนำ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 และ มาตรา 50 ประกอบกับมติคณะกรรมการคุรุสภาโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้ครูถือปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เนื่องจากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ให้สามารถนำไปใช้ในประกอบวิชาชีพขั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548 : 51) ครูมีความรู้ความสามารถ เสียสละและตั้งใจสอนสั่งผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ จะช่วยเสริมสร้างให้เด็กไทยเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดี เก่ง ฉลาดมีศักยภาพ มีความสุขและสามารถแข่งขันกับทุกประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รุ่ง แก้วแดง, 2544 : 134)

คุรุสภาในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้านคือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมจรรยาบรรณมุ่งมั่นพัฒนา เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรมยากแก่การปฏิบัติและการประเมิน ในปี พ.ศ. 2537 คุรุสภาได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจากเดิม 4 ด้าน เป็น 11 มาตรฐาน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานใหม่ครอบคลุมเกณฑ์เดิม สามารถปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูได้ ต่อมาปี พ.ศ. 2544 คุรุสภาได้มีการเพิ่มเติมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 12 มาตรฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2544 เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐานกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า “เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้” ครูจึงต้องคำนึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้และสามารถสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ เมื่อสอนไปแล้วครูสามารถตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงและชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียนเกณฑ์มาตรฐาน 12 มาตรฐานนี้เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เพื่อประกันคุณภาพการทำงานและ การประกอบอาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 37)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เชื่อมั่นในความเป็นครูที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานการทำงาน ในวิชาชีพ ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของครู ที่จะส่งผลสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อครูมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วจะช่วยพัฒนา วิชาชีพครูให้มีความมั่นคง มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของสังคมสืบไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 93 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน 76 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้โรงเรียนเป็นชั้นใน การสุ่ม โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) ศึกษาเอกสารและรายงาน การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (2) กำหนดนิยามปฏิบัติการตามเอกสารและงานวิจัย ที่ศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นกรอบกำหนดการสร้างแบบสอบถาม (3) สร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ใช้ใน การศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 12 มาตรฐาน โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง (4) นำ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ (5) นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว มาหา คุณภาพของเครื่องมือ ด้วยวิธีการหาความเที่ยงตรง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ค่า IOC เท่ากับ .86 (6) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ (7) นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ กับโรงเรียนใกล้เคียง จำนวน 35 คนแล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของคอนบราคโดยได้ค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .89 (8) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขเสร็จสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลครูของโรงเรียนประถมศึกษา บางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ และแปลผลต่อไปโดย ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ร่วมกิจกรรมขององค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู ศึกษาเอกสาร ตำรา เพื่อปรับปรุงการสอนและพัฒนาตนเอง และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ เป็นวิทยากรหรือมีส่วนร่วมดำเนินการประชุม อบรม สัมมนา หรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู เสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัยที่พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งผลถึงผู้เรียนโดยตรง ปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน ปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัยที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น ประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ตรวจสอบข้อบกพร่อง โดยใช้เนื้อหาวิชาและพัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก จัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมตามความสามารถ และข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน ให้เหมาะสมและเต็มศักยภาพหลากหลายรูปแบบโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ จัดทำแผนการสอน ที่มีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ตามกระบวนการแสวงหาความรู้และการสร้างความรู้ และบันทึกหลังการสอนทุกครั้งที่ใช้สอนและนำผลบันทึกการสอนมาปรับปรุงการเรียน การสอนในครั้งต่อไป และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ พัฒนาแผนการสอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ปรับปรุงแผนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถความถนัดของผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษา ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ผลิตสื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้นผลิตสื่อ การใช้และบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ประเมินผลการใช้สื่อเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม และเผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้ผลแล้ว เลือกลงใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยใช้วัสดุท้องถิ่นและวัสดุเหลือใช้ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ จัดกิจกรรมที่สร้างนิสัยการปฏิบัติให้ผู้เรียนติดตัวถาวรตลอดไป จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงที่ให้ไว้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมที่ตนเองถนัดได้ตามศักยภาพและมีการประเมิน ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ คอยช่วยเหลือและแนะนำผู้เรียน ขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเอง ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล รายงานผล การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เกิดกับผู้เรียน วิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อีกกับผู้เรียน รายงานสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และรายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมที่แสดงถึงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มต่อผู้บริหาร ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการใช้วาจาสุภาพ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในด้านต่าง ๆ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการแต่งกาย เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานของตน ของกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนา ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้บรรลุวัตถุประสงค์ ช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวม เป็นผู้นำในการพัฒนา งานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ยอมรับความรู้ความสามารถในชุมชน วางแผนทำงานร่วมกับชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ เป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ปฏิบัติงานกับชุมชนด้วยความเต็มใจ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ แสวงหาข้อมูลข่าวสารอย่าง นำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ จัดระบบและบริการข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอน รวบรวมข้อมูลข่าวสารทุกด้านเป็นปัจจุบัน ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ใช้แนวทางป้องกันปัญหามากกว่าแนวทางแก้ปัญหา สร้างแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถาวร และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดแก่ผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเพื่อขจัดปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นได้ในภายหน้า ตามลำดับ

อภิปรายผล

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา สุขวิบูลย์ (2549 : 45) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการ ครู โรงเรียนวัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาตนเองตาม เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียน วัดราชคฤห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไพวรรณ คำดี (2550 : 77) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีทัศนะต่อการ ปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของประสงค์ ภูมิพิทร์ (2542 : 65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโครงการครูทายาท ในเขตการศึกษา 3 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับพฤติกรรมของข้าราชการครูโครงการครูทายาท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของข้าราชการครู โครงการครูทายาทตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูโครงการครูทายาท สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีการ ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ครูได้ปฏิบัติกิจกรรม สร้างนิสัยที่พัฒนาด้านความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง การเสริมหลักสูตรที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนในทุกด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่มศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 3 การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ ภูมิพิทร์ (2542 : 65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมตามเกณฑ์

มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโครงการครูทายาท ในเขตการศึกษา 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับพฤติกรรมของข้าราชการครูโครงการครูทายาท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของข้าราชการครู โครงการครูทายาทตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนที่ข้าราชการครูโครงการครูทายาทปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูโครงการครูทายาท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญรัตน์ พงศ์ศิลปะชัยพร (2548 : 68) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชายและหญิงเท่ากัน ร้อยละ 50.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 76.95 ประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 39.72 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 40.43 2) การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 4 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งครูจะต้องผลิตสื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับจุดประสงค์เรียนรู้ของเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ในการสอนควรใช้วัสดุท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้นผลิตสื่อ การใช้และบำรุงรักษา รวมไปถึงการประเมินการใช้สื่อเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม และเผยแพร่การใช้สื่อการเรียนการสอนได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ ทุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 5 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ กาญจนหงษ์ (2544 : 50) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า พนักงานครูเทศบาล โดยรวมและรายด้าน 11 ด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่ามีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อภิชาติ ทุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า

พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 6 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิงใจ กฤษณา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษากิจการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 7 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ครูจะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ในด้านการใช้วาจาสุภาพ ด้านความประพฤติ ด้านการแต่งกาย พร้อมทั้งแทรกคุณธรรม จริยธรรม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูด้านต่าง ๆ ด้วย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 8 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ กาญจนหงษ์ (2544 : 50) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า พนักงานครูเทศบาลโดยรวมผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่ามีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล โดยรวมและเป็นรายด้าน 11 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 9 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิงใจ กฤษณา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษากิจการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 11 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา การรวบรวมข้อมูลข่าวสารการวิเคราะห์ การจัดระบบ การบริการ และการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 11 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวม อยู่ในระดับมาก คณิตใจ กฤษณา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 12 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอ บางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ทำให้ทราบถึงการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ดังนี้ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ครูควรตระหนักถึงพฤติกรรมที่แสดงออกที่มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- คณิงใจ กฤษณา. (2547). *การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ธัญญรัตน์ พึ่งศิลป์ชัยพร. (2548). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ประสงค์ ภูมิพันธ์. (2542). *การศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โครงการ ครูทายาทในเขตการศึกษา 3* (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ไพวรรณ คำดี. (2550). *การปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2* (ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มติชน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมเกียรติ กาญจนหงส์. (2544). *การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัด เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543* (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภา สุขวิบูลย์. (2549). *การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โรงเรียน วัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร* (ภาคินิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- อภิชาติ ทุ่นศิริ. (2544). *การปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

วิบูลย์ พุ่มพูลสวัสดิ์

นักวิชาการอิสระ

PROBLEMS AND NEEDS FOR PARENTS INVOLVEMENT IN EDUCATION OF CHILD DEVELOPMENT CENTER MUANG PATHUM THANI DISTRICT PATHUM THANI PROVINCE

Wibool Pumpuldwat

independent scholar

E-mail: wiboonpumpoon@outlook.co.th

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาระดับของปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 109 คนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเที่ยงตรงได้ค่าตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t - test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านการติดต่อสื่อสารด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการอบรมเลี้ยงดู และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ
2. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ ความต้องการด้านการตัดสินใจ ด้านความต้องการด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านความต้องการ ด้านการติดต่อสื่อสารและด้านความต้องการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการเรียนรู้ ตามลำดับ
3. ผู้ปกครองที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาและความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัญหา การมีส่วนร่วม การจัดการศึกษา

Abstract

The study aimed to 1) determine the level of the problem and the need to participate in this study. Child Development Center, Pathum Thani Province, Muang Pathum Thani Pathum Thani 2) to compare problems and needs of parents involvement in education classified by sex Child Development, and educational level. The sample used in this study included Parents of Child Development Center, Pathum Thani Province, academic year 2014 total of 109 people by simple random sampling. The instrument used for data collection was a questionnaire, 5 step rating scale, the reliability has ranged from 0.60 to 1.00. The reliability of the questionnaire was 0.91, statistics used in data analysis were percentage, average, standard deviation and t - test.

Results of this study are

1. The involvement of parents in overall is moderate. When considering in each aspect it is found that the needs of parent involvement of parents are the environment, the communication of involvement and support learning, the parenting and the decision respectively.

2. The need for participation of parents. Overall is moderate. When considering in each aspect it is found that the problems of parent involvement is the need for decision, demand for management, the environment, communications and the contribute to support and learning respectively.

3. Parents with different gender and education level having problems and needs to be involved in education as a whole at the different levels. 05.

Keywords: Problems, Involvement, Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักการสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ก็คือ การให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, (2544 ข: คำนำ)พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติสาระที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการจัดและพัฒนาการศึกษาไว้หลายมาตราคือให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษา การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น หน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, (2545 ข: 6-33)

จากการดำเนินชีวิตของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาดูแลเด็ก เนื่องจากผู้ปกครองมุ่งแสวงหาเงินทองมาจูละเอิน เพื่อตอบสนองความต้องการในปัจจุบัน 4 จึงส่งผลให้เด็กต้องเข้ารับการศึกษาตั้งแต่ยังเล็ก จากความต้องการของคนในท้องถิ่นนี้เอง ทำให้ทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเล็กขึ้น เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระให้กับประชากรในท้องถิ่นนั้น ๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นทางเลือกในอันดับต้นๆ ของคนในชุมชนนั้น ๆ ที่ประกอบอาชีพระดับล่างไปจนถึงระดับกลาง เพื่อฝากเด็กในปกครองให้มาอยู่ในความดูแลของ ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในปัจจุบันคนในชุมชนและในท้องถิ่นได้ส่งเด็กเข้ามาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นจำนวนมาก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเองก็ยังขาดการยอมรับจากหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้จัดให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องได้รับการประเมิน และผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า สมศ. เพื่อเป็นการยกฐานะให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เป็น “สถานศึกษา” เช่นเดียวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี ซึ่งปัจจุบันได้ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ไปแล้ว สิ่งที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานียังต้องมีการปรับปรุงแก้ไขคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งในภาพรวมยังไม่ค่อยมีความชัดเจน

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้ศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความสนใจที่จะศึกษาถึงสาเหตุปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เพื่อจะได้หาทางแก้ไขและพัฒนาความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนตามวิถีบริบทในท้องถิ่นมาเป็นสื่อการเรียนรู้ หากทุกภาคส่วนให้ความสำคัญซึ่งกันและกันรวมทั้งมีความตระหนักร่วมกันอันจะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อหาระดับของปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการศึกษา

1. ผู้ที่มีเพศต่างกันมีระดับปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน
2. ผู้ที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีระดับปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 150 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 109 คน ที่มาโดยการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรโดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ดังสูตรของทาโร ยามาเน (Yamane, 1973)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เป็นแบบเช็คลิสต์ (Check list)

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาจุดมุ่งหมาย เอกสาร ตำรา บท ความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยใช้ตารางแบบสอบถามของเท็ดคักดี จันเสวี (2549 : 114-119) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการมี

ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเขตอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำมาศึกษาประยุกต์ ปรับเปลี่ยนในบางเรื่องและนำมาปรับใช้ศึกษา 9 ด้าน จำนวน 43 ข้อสอบถาม ปรับเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมความเป็นจริงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี

2. กำหนดกรอบคำถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา
3. ปรับแบบสอบถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา
4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องทางภาษา
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง : IOC ดัชนีความสอดคล้องได้ค่า ตั้งแต่ 0.60 - 1.00
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.91
7. จัดทำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเสนอบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี ขอหนังสือถึงผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน
2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามแจก ให้ผู้ปกครองนักเรียนระดับเตรียมอนุบาล จำนวน 109 คน ตอบแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ ที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ได้จำนวน 109 ฉบับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้รับและรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสำรวจที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ
2. นำแบบสำรวจมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใส่โปรแกรมสำเร็จรูป ในการคำนวณค่าสถิติต่อไป
  - 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดย

ใช้วิธีวิเคราะห์การคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ

2.3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

ผลการศึกษา

ปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ใน 9 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการเด็ก ต้องการมีส่วนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการกำหนดหรือสร้างหลักสูตรท้องถิ่นท่านต้องการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็กในเรื่องที่ท่านมีความรู้ความสามารถ ต้องการจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ต้องการจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และท่านต้องการร่วมสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน ตามลำดับ

2. ด้านการติดต่อสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ พบครูประจำชั้นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเด็กเข้าร่วมประชุมหรือร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีหนังสือเชิญพบครูประจำชั้นเพื่อสนทนาซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ครูเมื่อมีการเยี่ยมบ้านเด็ก ส่งจดหมายหรือติดต่อสื่อสารกับครูเมื่อมีปัญหาหรือต้องการคำปรึกษาเกี่ยวกับเด็กและมีส่วนร่วมในการทำเอกสารวารสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การให้ข้อมูล การสัมภาษณ์ การเขียนบทความหรือการเอื้อเฟื้อภาพประกอบตามลำดับ

3. ด้านจิตสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้แก่ครู มีส่วนร่วมในการดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายนอกให้เอื้อต่อการเรียนการสอน และร่วมจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก โรงเรียนของท่านมีห้องเรียนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

4. ด้านการอบรมเลี้ยงดูในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ร่วมกับครูในการฝึกการรับประทานอาหารและดื่มนมให้เป็นเวลาและถูกสุขลักษณะส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน เช่น การอ่านนิทานให้ฟังก่อนนอน หรือหาหนังสืออื่น ๆ มาให้อ่านเมื่ออยู่บ้านร่วมกับครูในการฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองใน

การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับ ประทานอาหารการเข้าห้องน้ำ การแปรงฟัน การแต่งตัว ผีกให้เด็ก รู้จักการเก็บของเข้าที่ดูแลและให้คำแนะนำเมื่อเด็กได้รับใบงานที่ครูมอบให้เมื่ออยู่ที่บ้านและจัดบ้านให้อื้อต่อ การเรียนรู้ของเด็ก เช่น การจัดมุมของเล่น มุมหนังสือ มุมข้าวของเครื่องใช้สำหรับเด็ก ตามลำดับ

5. ด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับปัญหา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ด้านวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เด็กเล็กมีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนผู้ปกครองให้เป็นคณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการเสนอแนะด้านวิชาการ และมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ สอดคล้องกับความต้องการของศูนย์พัฒนา ตามลำดับ

6. ด้านความต้องการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการเด็ก ต้องการมีส่วนร่วมกับศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในการกำหนดหรือสร้างหลักสูตรท้องถิ่นท่านต้องการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็กในเรื่องที่ท่านมีความรู้ความสามารถ ต้องการจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ต้องการจัดหา และผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และท่านต้องการร่วมสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน ตามลำดับ

7. ด้านความต้องการด้านการติดต่อสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ท่านต้องการเข้าร่วมประชุมหรือร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่คุณ้พัฒนาเด็กเล็กมีหนังสือเชิญ ต้องการมีส่วนร่วมใน การทำเอกสารวารสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การให้ข้อมูล การสัมภาษณ์ การเขียนบทความหรือการ เอื้อเฟื้อภาพประกอบ

8. ด้านความต้องการด้านการจัดสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายนอกให้อื้อต่อการเรียนการสอน ทำต้องการจัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ในการตกแต่งทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้แก่ครู และท่าน ต้องการร่วมจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้อื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ตามลำดับ

9. ด้านความต้องการด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ มีส่วน ร่วมในการเสนอแนะด้านวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เด็กเล็กมีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนผู้ปกครองให้ เป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการเสนอแนะด้านวิชาการ และมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของศูนย์พัฒนา ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมชมการแสดงผลงานของเด็กในรูปแบบต่าง ๆ เช่นนิทรรศการ การแสดงบนเวที เป็นเพราะผู้ปกครองไม่ได้ประสานงานจากทางโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงเป็นเหตุให้ผู้ปกครองนักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ น้อย ซึ่งสอดคล้องกับน้ำทิพย์ เสือสารรัตน์, (2546 : ง) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาโดยอาสาเป็นสมาชิกของคณะกรรมการของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองส่วนใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมกีฬา การแสดงผลงานโดยเข้าร่วมในฐานะผู้แสดงความคิดเห็นและร่วมบริจาคเงิน การเข้ารับการอบรมที่โรงเรียนจัดให้

2. ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พบครูประจำชั้นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับเด็ก ควรมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนในการเข้าพบครูประจำชั้นเพื่อหาวิธีป้องกันและเกิดผลดีกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เทิดศักดิ์ จันเสวี, (2549: ง) ได้ศึกษาว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการสื่อสารมากในเรื่องให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสำรวจต่าง ๆ ของโรงเรียน เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่มีหนังสือเชิญและอำนวยความสะดวกแก่ครูเมื่อมีการเยี่ยมเด็กที่บ้าน ส่วนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดสภาพแวดล้อมได้มีส่วนร่วมสร้างหรือปรับปรุงอาคารสถานที่ต่างๆ ร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนร่วมเป็นคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนจากผลการศึกษาต่าง ๆ ดังกล่าวอาจจะสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาชุมชนอยู่ในฐานะผู้ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้น ซึ่งรวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเกิดประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อสถานศึกษา

3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้แก่ครูมีสาเหตุมาจากงบประมาณไม่มีเพียงพอ และขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ บัลลังก์ จันทบูรณ์, (2545 :101) ได้ศึกษาแนวทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การได้รับการอุดหนุนด้านงบประมาณการก่อสร้างอาคารสถานที่จากรัฐไม่เพียงพอรวมทั้งการอุดหนุนเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเด็กในสถานศึกษาแต่ละแห่งและการได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากชุมชนหรือผู้ปกครอง การประสานงานระหว่างสถานศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเป็นเอกภาพในการบริหาร ไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ด้านการบริหารและประสานงานแนวทางการดำเนินงานของรัฐ

ในระยะเริ่มต้นของการถ่ายโอนส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและควรแจ้งให้ผู้ปกครอง ชุมชน ทราบถึงแนวนโยบายของการจัดการศึกษา สำหรับด้านหน้าที่หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของตำบลให้สอดคล้องกับนโยบายของชาติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรบริหารจัดการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ร่วมพิจารณา วางแผน จัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

4. ด้านการอบรมเลี้ยงดู พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือร่วมกับครูในการฝึกการรับประทานอาหารและดื่มนมให้เป็นเวลาและถูกสุขลักษณะจัดบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การจัดมุมของเล่น มุมหนังสือ มุมข้าวของเครื่องใช้สำหรับเด็กซึ่งสอดคล้องกับเท็ดคักด์ จันเสวี, (2549: ง) ได้ศึกษาว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการสื่อสารมากในเรื่องให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสำรวจต่าง ๆ ของโรงเรียน เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่โรงเรียนมีหนังสือเชิญและอำนวยความสะดวกแก่ครูเมื่อมีการเยี่ยมเด็กที่บ้าน

5. ด้านการตัดสินใจ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมีส่วนร่วมในการเสนอแนะด้านวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ หลวงธิดา, (2549 : 61) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งแดง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมนำเสนอความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษาและนำเสนอปัญหาของชุมชนในการจัดการศึกษา รับรู้ปัญหาของโรงเรียนในการจัดการศึกษา ประเด็นการไม่มีส่วนร่วม ชุมชนไม่มีส่วนร่วมกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะ 5 ปีของโรงเรียนและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน กำหนดนโยบายการวางแผนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อนำมาวางแผนในการจัดการศึกษา

6. ความต้องการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการเรียนรู้พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการเด็กซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ หลวงธิดา, (2549 : 61) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งแดง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมนำเสนอความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษาและนำเสนอปัญหาของชุมชนในการจัดการศึกษา รับรู้ปัญหาของโรงเรียนในการจัดการศึกษา ประเด็นการไม่มีส่วนร่วม ชุมชนไม่มีส่วนร่วมกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะ 5 ปีของโรงเรียนและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน กำหนดนโยบายการวางแผนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อนำมาวางแผนในการจัดการศึกษา ด้านการประสานงาน ชุมชนส่วนใหญ่มี

ส่วนร่วมเสียสละเวลาให้กับโรงเรียนในการประสานงานเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษา แต่ไม่มีส่วนร่วมในเรื่องของการประสานงานกับองค์กรอื่นนอกห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

7. ความต้องการด้านการติดต่อสื่อสารพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือท่านต้องการเข้าร่วมประชุมหรือร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่คุณย์พัฒนาเด็กเล็กมีหนังสือเชิญโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ มัชฌิมา เบ็ญจันทร, (2544 : 91-92) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควรได้รับการพัฒนาให้มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจต้องการส่งเสริมให้เด็กในพื้นที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และต้องการสนับสนุนให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ อีกทั้งต้องทราบปัญหาของโรงเรียน เพื่อแนวทางแก้ปัญหาพร้อมกันต้องส่งเสริมการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

8. ความต้องการด้านการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายนอกให้เอื้อต่อการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับศิริกาญจน์ โกสุมภ์, (2542 : 189) ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียน ได้แบบของการมีส่วนร่วม 3 แบบ ประกอบด้วย

8.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบชายขอบ (Marginal Participation) เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมคือ การทำกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนและชุมชนที่มีข้อจำกัดอันทำให้การมีส่วนร่วมไม่เต็มที่ คือมีน้อยนั่นเอง ข้อจำกัดนี้อาจเกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่าง 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งรู้สึกว่าคุณเองด้อยอำนาจกว่าหรือมีทรัพยากรเชิงอำนาจ เช่น เป็นผู้มีควมรู้น้อยกว่าจึงทำให้ไม่ปรารถนาเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ นั่นคือความเข้มข้นของกรมีส่วนร่วมน้อย

8.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบเป็นบางส่วน (Partial Participation) การมีส่วนร่วมแบบบางส่วนเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องของประชาชนในชุมชน หรือกิจกรรมการศึกษาใน ระดับความเข้มข้นมากกว่าแบบชายขอบ กิจกรรมโยคณะกรรมการโรงเรียนจึงมีความสำคัญที่รัฐถือว่าเป็นนโยบายสำคัญ ซึ่งสามารถสร้างความชอบธรรมในการจัดการศึกษาของไทย

8.3 การมีส่วนร่วมของ ชุมชนและโรงเรียนแบบสมบูรณ์ (Full Participation) การมีส่วนร่วมแบบบางส่วนเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องของชุมชนโดยทั้งสองฝ่ายร่วมกัน อย่างเข้มข้นและเท่าเทียมกัน ต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลต่อกิจกรรมร่วมกัน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้เต็มที่

9. ความต้องการด้านการตัดสินใจ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะด้านวิชาการของคุณย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับสิริณัฐ ปิยะมิ่ง, (2547 : 214) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษา อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเกิดขึ้นโยการจัดตั้งจากองค์ประกอบของผู้ปกครองที่มาจากต่างพื้นที่ ต่างเชื้อชาติปัจจุบันมี มูลนิธิ ฯ ซึ่งเป็นองค์กรนิติบุคคลเป็นผู้ถือใบอนุญาต

โรงเรียนสหศึกษาซึ่งไม่ใช่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นเจ้าของ แต่มีคณะบุคคลที่มาจากชุมชนศิษย์เก่าโรงเรียนจีนในอดีตซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนชุมชน ปัจจุบันมีชุมชนศิษย์เก่าทำหน้าที่และมีบทบาทเพียงกลุ่มเดียว แต่ไม่ใช่เจ้าของโรงเรียนสหศึกษาโดยตรงหรือเป็นเจ้าของที่แท้จริง โรงเรียนสหศึกษาเป็นมรดกของชุมชนสังคมเชียงใหม่ทั่วไปที่ยังคงสืบสานความต้องการของบรรพชนชาวจีน โดยการอนุรักษ์การเรียนการสอนภาษาจีนในเชียงใหม่และสนับสนุนการศึกษาให้ชาวไทยได้เรียนรู้วัฒนธรรมความเป็นอยู่ ความเป็นมาและเป็นไป ซึ่งเป็นจุดเด่นและโอกาสที่จะพัฒนามีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้เป็นพลังเสริมระดมสรรพทรัพยากรทุกรูปแบบแก่โรงเรียนสหศึกษาได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลุ่มลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ณัฐภูมิ หลวงธิดา. (2549). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งแดงอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทอดศักดิ์ จันเสวี.(2549). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลเขตจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่*. เข้าถึงได้จาก: <http://www.gspa-sk-buu.net/theory/27.pdf/>. 2551.
- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์. (2546). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เอกชน กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บัลลังก์ จันทบูรณ์. (2545). *แนวทางการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑนา เป็งจันทร์. (2544). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอสันทรายจังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริณัฐ ปิยะมิ่ง. (2547). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษา อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559 ฉบับสรุป)* : กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค. 88
- ศิริกาญจน์โกสมภ์. (2541). *การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปริญญา นิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต)*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ปัจจัยการตลาดมือสองในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ธีรวัช นุกุลกิจ

อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

FACTORS IN THE SECOND-HAND CAR MARKET IN BANGKOK

Dheetawat Nukuljij

Lecturer, Business Administration Program, Pathum Thani University, Thailand

E-mail: dr.dheetawat@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มุ่งเพื่อศึกษาปัจจัยการตลาดที่รถมือสองของผู้บริโภคในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสองในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานครจำนวน 385 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์

ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 26– 35 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท ปัจจัยการตลาดโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด พฤติกรรมตัดสินใจซื้อรถมือสอง พบว่า ผู้บริโภคใช้ระยะเวลาในการตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด 4 เดือน และน้อยที่สุด 1 เดือน ผู้บริโภคได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวแทนขายรถมือสองเพื่อตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด 6 เดือน และน้อยที่สุด 1 เดือน ถ้ามีบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลที่รู้จักต้องการซื้อรถมือสอง จะแนะนำให้เข้าซื้อรถมือสองจากตัวแทนนี้ ยี่ห้อของรถมือสองที่ซื้อมากที่สุด คือ โตโยต้า วัตถุประสงค์หลักในการตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด คือ เพื่อธุรกิจนอกเหนือจากไปทำงาน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด คือ บุคคลในครอบครัว ญาติ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสอง ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อรถมือสอง (เดือน) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านจำนวนตัวแทนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตัดสินใจซื้อรถมือสอง (ตัวแทน) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริโภคที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสอง ด้านถ้ามีบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลที่รู้จักต้องการซื้อรถมือสอง จะแนะนำให้ซื้อรถมือสองจากตัวแทนนี้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสอง ด้านจำนวนตัวแทนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตัดสินใจซื้อรถมือสอง (ตัวแทน) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยการตลาด รถมือสอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

This research is focused on the study of marketing factors of used car., with the purpose to compare the decision making behavior on the purchases of the used car of consumers in Bangkok Metropolis. Sampling groups used in this study are 385 consumers in Bangkok Metropolis Area by using Questionnaires as the instruments in gathering data. Analysis statistics are frequency, percentage, mean and standard deviation, One-Way ANOVA and Multiple Regression Analysis by Statistical Package for the Social Sciences It is found as a result of the study that

Majority of the consumers are of male their aged between 26 and 35 years; under married status; having education of Bachelor Degree level; monthly incomes from 15,000 to 25,000 Baht. Marketing mix in the overalls and by the aspect is in high level except on the aspect of the products which is in highest level. The decision making behavior on the purchases of the secondhand vans is found to be that the consumers used the time in making their decisions to purchase the secondhand vans at the maximum of 4 months and at the minimum of 1 month. The consumers used their times in gathering data from secondhand van dealer tents for use in support of their decision makings to purchase the secondhand vans at the maximum of 6 months at one tent, at least. If there should be a close associate or an acquaintance desiring to purchase a secondhand van, he would be recommended to purchase the secondhand van from such particular tent. Brand name of the secondhand vans most purchased is Toyota. The main objective in purchasing the secondhand vans is for the business other than for utilizing as a means of transportation to work and the person having most influence to the decision making in purchasing a secondhand van is the person in the family/cousin. It is found, as a result of hypothetical test, that consumers with the difference in sex, age, occupation, educational level, income per month possess the decision making behavior on the purchase of the used car on the aspect of period of time (month) used in the decisions making on the purchase of the used car s differently with implicitly statistical significance at the level of .05. On the aspect of the number of the dealer tents for use in gathering data to support the decision making on the purchase of the secondhand vans is different with implicitly statistical significance at the level of .05. Consumers with the difference in age, occupation, educational level, income per month possess the decision making behavior on the purchase of the secondhand vans on the aspect if there should be a close associate or an acquaintance desiring to purchase the secondhand vans and would recommend him to

purchase the secondhand van from such particular dealer tent differently with implicitly statistical significance at the level of .05 .Consumers with the difference in educational level possess the decision making behavior on the purchase of the secondhand vans on the aspect of the number of the dealer tents for use in gathering data to support the decision making on the purchase of the secondhand vans (tent) differently with implicitly statistical significance at the level of .05.

Keywords: marketing factors, the second-hand car, Bangkok

บทนำ

ภาพรวมเศรษฐกิจในปัจจุบันมีอัตราการชะลอตัว คาดว่าภายในสิ้นปี 2556 อัตราการเติบโตน่าจะอยู่ที่ประมาณ 4.5-5% โดยมีปัจจัยจากปัญหาเศรษฐกิจของโลกที่ยังคงมีความผันผวน ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปีนี้เศรษฐกิจของไทยไม่เติบโตมากเหมือนประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน คือ ปัญหาหนี้ครัวเรือน เป็นผลมาจากในปีที่ผ่านมารัฐบาลได้ออก "นโยบายรถคันแรก" ส่งผลให้ปี พ.ศ. 2556 นี้เกิดปัญหาหนี้ผ่อนรถยนต์เพิ่มมากขึ้น และยังส่งผลถึงการกู้เพื่อขอสินเชื่อบ้านจากสถาบันการเงินต่างๆ โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจากสถิติของธนาคารกสิกรไทย ระบุว่าเมื่อต้นปีที่ผ่านมาผู้ไม่ผ่านการขออนุมัติสินเชื่อบ้าน 12% และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดอัตราการขออนุมัติสินเชื่อบ้านไม่ผ่านเพิ่มขึ้นเป็น 20% และจากนโยบายประชานิยมรถคันแรก ที่รัฐบาลคืนเงินให้มีมูลค่าสูงถึง 1 แสนบาท ทำให้ผู้บริโภคให้ความสนใจแห่จับจองรถยนต์จำนวนมาก เป็นผลค่ายรถยนต์ต่างแห่กันเร่งผลิตรถยนต์ออกมาเพื่อรองรับกับความต้องการ เป็นผลให้ยอดขายรถยนต์ในปี 2555 สร้างสถิติใหม่สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ยอดขายรถยนต์ของไทย ด้วยยอดขาย 1,436,335 คัน หรือเติบโต 80.9% โดยในปี 2556 นี้ กรมการขนส่งทางบก รายงานสถิติยอดรถยนต์ใหม่ป้ายแดงทั่วประเทศในช่วง 7 เดือน (ม.ค.-ก.ค.56) มีจำนวนทั้งสิ้น 2,177,862 คัน แบ่งเป็นในกรุงเทพฯ 684,924 คัน ภูมิภาค 1,492,938 คัน ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ 1.27 ล้านคัน รถยนต์ประมาณ 900,000 คัน และคาดว่ายอดรถป้ายแดงทั้งปีจะสูงกว่าปีก่อนที่มี 3.7 ล้านคัน โดยเฉพาะช่วงไตรมาสแรกปีนี้ มีรถป้ายแดงเพิ่มเกินเดือนละ 100,000 คัน แต่หลังจากนั้นยอดรถป้ายแดงก็ลดลงเหลือเฉลี่ยเดือนละ 70,000-90,000 คันซึ่งยอดการชำระภาษีประจำปีทั่วประเทศ 7 เดือนแรกของปี 2556 (ม.ค.-ก.ค.) มีจำนวน 16,689,792 คัน คิดเป็นเงิน 15,445,993,367.27 บาท ในจำนวนนี้เป็นการจัดเก็บภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จำนวน 15,728,066 คัน จำนวนเงิน 12,413,758,599 บาท และเป็นภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก 961,726 คัน จำนวนเงิน 3,032,234,768.27 บาท ทั้งนี้ จากปัจจัยดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อตลาดรถยนต์มือสองอย่างมาก เพราะมีผู้ซื้อลดลง และยังคงลดลงอย่างต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ. 2556 ทำให้มีรถมือสองค้างในระบบจำนวนมาก ซึ่งในอนาคตมีแนวโน้มจะกระทบกับผู้ประกอบการรายเล็กที่มีสายป่านการเงินไม่ยาวนัก ต้องปิดกิจการลงเรื่องดังกล่าวนี้

อุตสาหกรรมรถยนต์ยอดขายโดยรวมของปีพ.ศ. 2556 มีตัวเลขดีขึ้น 12% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว แต่เมื่อเทียบเป็นรายเดือน แนวโน้มจะลดลง เนื่องจากเศรษฐกิจโดยรวมทั้งส่งออกและนำเข้า กับเรื่องของอุตสาหกรรมรถยนต์ที่มีปัญหาสืบเนื่องจากนโยบายรถยนต์คันแรก ที่มีการจองต่อเนื่องมาจนกระทั่งถึงไตรมาสที่ 4 ของปีที่แล้ว และเริ่มทยอยส่งมอบเรื่อยมาจนถึงไตรมาสที่ 1 ปี 2556 ทำให้ตัวเลขดูดีขึ้น แต่หลังจากไตรมาสที่ 2/2556 ตัวเลขชะลอลงและมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องและปัจจุบันนี้ได้เกิดผลกระทบกับตลาดแล้ว เนื่องจากปีที่แล้วมีการผลิตรถยนต์ออกมาเยอะ เพราะได้มีการคาดการณ์ว่าปีพ.ศ. 2556 จะมีการเติบโตมาก ทำให้มีการสั่งผลิตและนำเข้าชิ้นส่วนมาผลิตจำนวนมาก เช่นคาดว่าถ้ามีการเติบโตของตลาดรถยนต์ 20-30% ก็ต้องเพิ่มกำลังการผลิตขึ้น โดยที่ไม่สามารถลดลงได้ เพราะมีการสั่งอะไหล่เข้ามาแล้ว จึงต้องผลิตรถออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง สุดท้ายไปกองอยู่ที่ตัวแทนจำหน่าย ทำให้เกิดกรณียึดสต็อกให้กับตัวแทนจำหน่าย (ดีลเลอร์) ดังนั้นดีลเลอร์ต้องทำโปรโมชั่นลดแลกแจกแถม เพื่อระบายสต็อก

ผลจากรถคันแรกจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเมื่อชะลอตัวลงและมีการกำหนดเป้าหมายรถยนต์ไว้ ทำให้เกิดอุปทานและอุปสงค์ที่สวนทางกัน และเกิดการผลักดันเพื่อให้ขายได้ ซึ่งความต้องการซื้อของกลุ่มที่จะซื้อรถไปทั้งกลุ่มผู้ที่ซื้อรถมือสองและกลุ่มรถใหม่ ดังนั้นจึงเกิดการแย่ง ตีমানต์กัน ซึ่งกลุ่มรถใหม่ก็ได้หันมาจัดแคมเปญเพื่อดึงดูดกลุ่มคนซื้อรถ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ซื้อรถมือสอง จะเห็นจากขณะนี้มีการจัดแคมเปญที่ดีกว่าโครงการรถยนต์คันแรกที่ได้ส่วนลด 1 แสนบาท เพราะแคมเปญลดไปเกือบ 20% ของราคา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของดอกเบี้ย ราคารถ ของแถมหรือโปรโมชั่น เทียบแล้วมูลค่ามากกว่านโยบายรถคันแรก “ยังไม่พอ แต่ละยี่ห้อ กำลังจะออกรถรุ่นใหม่ออกมา โดยเฉพาะในกลุ่มอีโคคาร์ ซึ่งเป็นตัวเร่งวอลุ่มของอุตสาหกรรมรถยนต์ หลังสุดก่อนหน้านี้ในงานมอเตอร์โชว์ในช่วงต้นปีที่ผ่านมา ค่ายโตโยต้าออกรุ่นวีออสม่า ไม่มีการจัดแคมเปญ ตอนนี้เริ่มมีจัดบ้างแล้ว เช่นเดียวกับค่ายฮอนด้าเดิมไม่เคยมีแคมเปญ ตอนนี้ก็เริ่มมีเช่นกัน และยังจัดแคมเปญทุกรุ่น และในเร็ว ๆ นี้ยังมีโตโยต้า ยังจะมีรุ่นยาริสออกมามาก” ผู้ประกอบการรถมือสองต้องทำอะไรจึงแข่งขันได้ ตลาดรถมือสองมีกลไกของมันเอง แต่ขึ้นอยู่กับปรับตัวของผู้ประกอบการจะเร็วหรือช้า และมีสายป่านแค่ไหน เช่นซื้อรถมา 4 แสน ปกติขายได้ 4.5 แสน กำไรอยู่ที่ 10% ตอนนี้อาจจะทำไม่ได้ต้องลดกำไรลงเหลือ 2-3% ก็ต้องขายคือมีกำไรบ้างพอให้ธุรกิจเดินไปได้ ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นนอกจากมีการลดแลกแจกแถม จนทำให้กำไรที่เกิดขึ้นในธุรกิจรถยนต์ทั้งรถใหม่และรถเก่า ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว หลายบริษัทต้องปรับเพื่อเอาตัวรอด รถที่อยู่ในสต็อกต้องรีบขาย ถึงขาดทุนก็ต้องยอมรับ เนื่องจากแนวโน้มของธุรกิจรถมือสอง ในปี 2557 จะหดตัวลงอีก เพราะความถี่ของรถยนต์ในทุกกลุ่ม จะออกมาจำนวนมาก เช่น เมอร์เซเดส-เบนซ์ ก็ออกมาหลายรุ่น เดิมมีแค่ SEC แต่ปัจจุบันมี CL CLS มีซี-คลาส เอ-คลาส เข้ามาชอยย่อยรวมถึงหันมาเล่นตลาดล่างมากขึ้นด้วย และกลุ่มที่จะได้รับผลกระทบมากคือกลุ่มรถญี่ปุ่นระดับบน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มรถมินิ หรือบีเอ็มดับเบิลยู ที่เข้ามาเล่นในลักษณะเดียวกัน ส่งผลให้กลุ่มรถญี่ปุ่นหันไปเล่นรถอีโคคาร์ จนมีผลทำให้ยอดขายการผลิตหลักเข้าตลาดรถ ดังนั้นจึงมีการออกแคมเปญที่รุนแรงกว่าในปัจจุบันออกมาอีกมาก ทำให้ฐานราคากระทบไปยังตลาดรถมือสอง แต่กลุ่มที่จะได้ประโยชน์คือกลุ่มผู้บริโภค ราคารถยนต์มือสองมีแนวโน้มโดยเฉลี่ยแล้วราคารถยนต์มือสองจะตกลงจากเดิม 10% ต่อปี แต่ในปีนี้ก็กลับปรับลดลงมากกว่า 20-25% จาก

แนวโน้มดังกล่าว ส่งผลกระทบกับผู้ประกอบการรายเล็กๆ จะหายจากตลาดไปประมาณ 25% โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการรายเล็กที่มีรถขนาด 10-15 คัน หรือบางรายอาจจะปรับตัว โดยการหยุดเช่าและจอดรถขายที่บ้าน ส่งผลได้จากย่านถนนกาญจนาภิเษกที่เต็มรถหายไปแล้วประมาณ 20% “ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับรถมือสองนั้นดูได้จากเว็บไซต์ที่ขายรถ ซึ่งดูแล้วเหมือนจะไม่ลด เพราะบางส่วนจะทำสัญญาทั้งปี และปลายปีนี้จะเห็นผลแน่ ดังนั้นวันนี้ถ้าตามตลาดไม่ทันรถมือสองขาดทุนแน่นอน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะกลุ่มรถอีโคคาร์ ซึ่งจะเข้ามาแย่งกลุ่มรถมือสองอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีการจัดโปรโมชั่นค่อนข้างรุนแรง นอกจากนี้ ไฟแนนซ์เองก็ลด ยอดจัดเข้มงวดมากขึ้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจ จึงต้องดาวน์โหลดเพิ่ม กลุ่มลูกค้าที่ซื้อรถมือสองจึงหันไปซื้อรถเงินสดมากขึ้น จากเดิมจัดไฟแนนซ์ 60% เป็นเงินสด 40% หรือรถตลาดล่าง 75/25 แต่ปัจจุบัน 50/50 ทำให้คนหันไปออกรถใหม่ดีกว่า เพราะรถใหม่ถูกและดีกว่า (ไทยโพสต์ ,2556)

ปัจจุบันรถยนต์เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากรถยนต์นั้นมีความจำเป็นมากในการดำรงชีวิตประจำวัน การทำงาน และการประกอบธุรกิจ ซึ่งมนุษย์มีความต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางเพื่อไปยังสถานที่ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว รถยนต์นอกจากจะมีบทบาทหลักในการเป็นพาหนะอำนวยความสะดวกแก่มนุษย์แล้วรถยนต์ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตขึ้นด้วย นอกจากนี้รถยนต์ยังเป็นตัวบ่งบอกฐานะของผู้เป็นเจ้าของอีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันรถยนต์มือสองกำลังได้รับความนิยม เนื่องจากราคาระหว่างรถยนต์ใหม่และรถยนต์มือสองมีราคาห่างกันระดับหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับมนุษย์ที่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะซื้อรถใหม่ (ป้ายแดง) และราคาก็อยู่ในกำลังที่ผู้ซื้อระดับกลางสามารถจ่ายได้ ซึ่งในสังคมของคนไทยจะมีคนฐานะปานกลางเป็นส่วนใหญ่

เมื่อมีการซื้อรถยนต์ใหม่ของประชาชนโดยทั่วไป จะต้องมีการขายรถยนต์เก่าของตนออกไป เพื่อนำเงินจากการขายรถยนต์ของตนนั้นมา ดาวน์โหลด หรือซื้อรถยนต์คันใหม่ ทำให้ตลาดรถยนต์มือสองมีความคึกคัก และจะเป็นโอกาสที่ดีที่ผู้สนใจรถยนต์มือสองมีโอกาสนในการเลือกรถยนต์มือสองได้มากขึ้น อีกทั้งสถาบันการเงินต่างๆ ก็ให้การสนับสนุนในธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์มือสอง โดยอัตราดอกเบี้ยเช่าซื้อรถยนต์มือสองลดลง ถึงต่ำที่สุดในตลาดอยู่ระหว่างอัตราดอกเบี้ยคงที่ 3.9% -5% ต่อปี ซึ่งเป็นการกระตุ้นความต้องการในตลาดรถยนต์มือสองมากขึ้น แนวโน้มที่ว่าการแข่งขันจะเกิดขึ้นในแทบทุกตลาด ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ใหม่หรือรถยนต์มือสองขนาดใหญ่, ขนาดเล็ก, ปิกอัพ, รถเชิงพาณิชย์ เพราะแต่ละบริษัท, ตัวแทนจำหน่าย, เติ้นท์ , ศูนย์จำหน่ายรถยนต์มือสอง ล้วนต้องการยอดขายที่สูง แต่หากภาวะการณของประเทศพร้อมพื้นฐานเศรษฐกิจประเทศมีความแข็งแกร่งพอ ก็จะเป็นตัวผลักดันให้มีการนำพากำลังซื้อกระจายกันไปตามเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย (ไซเพีย แวหะมะ, 2553)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นแรงบันดาลใจให้ศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดของรถยนต์มือสอง ผลงานวิจัยเป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนากลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและสร้างศักยภาพการแข่งขันกับรถใหม่ป้ายแดง หรือรถมือสอง เพื่อให้รถยนต์มียอดขายที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าผู้บริโภคมีเกณฑ์ในการตัดสินใจซื้อรถมือสอง และมีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็น

แนวทางในการตัดสินใจซื้อ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สินค้า การส่งเสริมการขาย อายุ รายได้ และอาชีพ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดของธุรกิจซื้อ-ขายรถมือสอง ที่ต้องหาสินค้าเพื่อตอบสนองต่อผู้บริโภคมือสองโดยเฉพาะเป็นแนวทางให้ทางผู้ประกอบการเดินท์รถมือสองปรับกลยุทธ์เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

สมมติฐานในการศึกษา

สมมติฐาน 1. ผู้บริโภคที่มีเพศต่างกันระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

สมมติฐาน 2. ผู้บริโภคที่มีอายุต่างกันระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

สมมติฐาน 3. ผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรสต่างกันระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

สมมติฐาน 4. ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาต่างกันระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

สมมติฐาน 5. ผู้บริโภคที่มีอาชีพต่างกันระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

สมมติฐาน 6. ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยการตลาดรถมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีเนื้อหาดังนี้ ปัจจัยการตลาด วิเคราะห์เป็น 7 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านพนักงานขาย ด้านลักษณะทางกายภาพของเดินท์จัดจำหน่ายรถมือสอง และด้านกระบวนการให้บริการ เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยการตลาดมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป เนื่องจากเป็นบุคคลที่สามารถขออนุญาตขับซึ่รถยนต์ได้อย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ.2522 และตามบทบัญญัติกฎหมายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 19 ประกอบมาตรา 153 ถือว่าเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะมีความสามารถอย่างสมบูรณ์ในการกระทำการใดๆ อันมีผลผูกพันและสภาพบังคับตามกฎหมายได้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนิติกรรมสัญญาต่างๆ ตลอดจนยังเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการตัดสินใจซื้อหรือการรับบริการต่างๆ ได้เอง และเนื่องจากไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาใช้ระยะเวลาระหว่าง เดือนมกราคมถึงมีนาคม พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยการตลาดรถมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ ดังนี้

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาปัจจัยการตลาดรถมือสองให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
2. นำผลการศึกษามาเป็นแนวทางเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจวางแผนการตลาด การให้บริการ และส่งเสริมการขาย ของเจ้าของเต็นท์รถมือสอง
3. บริษัทจำหน่ายรถยนต์ ได้นำข้อมูลจากการศึกษาไปปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาด

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้มีมุ่งเพื่อศึกษาปัจจัยการตลาดที่รถมือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครมีประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสองในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานครจำนวน 385 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์

ผลการศึกษา

ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 26– 35 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท ปัจจัยการตลาดโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสอง พบว่าผู้บริโภคใช้ระยะเวลาในการตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด 4 เดือน และน้อยที่สุด 1 เดือน ผู้บริโภคได้ทำการ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวแทนชายรถมือสองเพื่อตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด 6 เดือน และน้อยที่สุด 1 เดือน ถ้ามีบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลที่รู้จักต้องการซื้อรถมือสอง จะแนะนำให้เข้าซื้อรถมือสองจากตัวแทนนี้ ยี่ห้อของรถมือสองที่ซื้อมากที่สุด คือ โตโยต้า วัตถุประสงค์หลักในการตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด คือ เพื่อธุรกิจ นอกเหนือจากไปทำงาน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อรถมือสองมากที่สุด คือ บุคคลในครอบครัวญาติ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสอง ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อรถมือสอง (เดือน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านจำนวนตัวแทนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตัดสินใจซื้อรถมือสอง (ตัวแทน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริโภคที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสอง ด้านถ้ามีบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลที่รู้จักต้องการซื้อรถมือสอง จะแนะนำให้ซื้อรถมือสองจากตัวแทนนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสอง ด้านจำนวนตัวแทนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตัดสินใจซื้อรถมือสอง (ตัวแทน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการตัวแทนรถมือสอง ควรกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด ที่ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย คือ เพศชาย อายุระหว่าง 26– 35 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท ดังนั้นผู้ประกอบการตัวแทนรถยนต์มือสองจะต้องใช้กลยุทธ์สื่อสารการตลาดผสมผสานกันเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด
2. จากการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญปัจจัยการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคให้ความสำคัญระดับมากที่สุด และเป็นลำดับแรก ดังนั้นผู้จำหน่ายรถมือสองให้ความสำคัญต่อยี่ห้อของรถมือสอง ควรปรับปรุงในเรื่องของสภาพของรถมือสอง จำนวนปีที่ใช้งาน การรับประกันรถ และการบริการหลังการขาย จะมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อรถมือสองของผู้บริโภคมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนั้นทางผู้ประกอบการตัวแทนรถมือสองควรให้ความสำคัญในด้านนี้ ควรเลือกรถมือสองที่มีคุณสมบัติที่ดีเพื่อให้ตรงใจลูกค้ามากที่สุด
3. ปัจจัยการตลาด ด้านราคาผู้บริโภคให้ความสำคัญระดับมาก และเป็นลำดับสองดังนั้นผู้จำหน่ายรถมือสองควรตั้งราคา และการลดราคาของรถมือสอง จะมีอิทธิพลมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนั้นทางผู้ประกอบการรถมือสองควรรักษาจุดแข็งตรงจุดนี้ไว้ เพราะอาจจะเป็นข้อดีอีกด้านหนึ่งที่ทางคู่แข่งยังไม่ได้นำมาใช้
4. ปัจจัยการตลาด ด้านการจัดจำหน่าย ผู้บริโภคให้ความสำคัญระดับมาก และเป็นลำดับสาม ผู้จำหน่ายควรเลือกทำเลที่ตั้งของตัวแทน ช่องทางการจัดจำหน่าย การเข้าร่วมงานรถมือสอง ดังนั้นผู้ประกอบการที่ต้องการจะขยายกิจการ ควรเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้กว้างขึ้น เพื่อให้ผู้บริโภคที่ต้องการรถมือสองรู้จักตัวแทนรถมือสองโดยการเข้าร่วมงานที่เกี่ยวกับรถมือสอง การลงโฆษณาในหนังสือรถมือสอง การโฆษณาทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น จะทำให้ผู้บริโภคได้รู้จักตัวแทนรถมือสองของเราดียิ่งขึ้น

5. ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้บริโภคให้ความสำคัญปัจจัยการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นต้นทุนรถมือสอง ควรด้านการส่งเสริมการตลาด โดยการลดราคาซื้อรถมือสองในโอกาสต่าง ๆ การให้ข้อมูลข่าวสารกับลูกค้าเมื่อมีการส่งเสริมการขาย การโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ การแจกของแถมเมื่อซื้อรถมือสอง และการชิงโชคเมื่อซื้อรถมือสอง

6. ด้านพนักงานขาย ผู้บริโภคให้ความสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมากดังนั้นต้นทุนรถมือสองควรมีความเอาใจใส่ของพนักงานขาย ความรู้เรื่องรถของพนักงานขาย อบรมความรู้ให้พนักงานขาย เพิ่มความพร้อมในการให้บริการของพนักงานขาย และบุคลิกลักษณะของพนักงานขาย

7. ด้านลักษณะทางกายภาพของตัวแทนจัดจำหน่ายรถมือสอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นต้นทุนรถมือสอง ควรเพิ่มความเป็นระเบียบของการจัดโชว์รถมือสอง สิ่งอำนวยความสะดวกของตัวแทนจัดจำหน่ายรถมือสอง การตกแต่งของตัวแทนจัดจำหน่ายรถมือสอง สถานที่จอดของตัวแทนจัดจำหน่ายรถมือสอง และความสวยงามตัวแทนจัดจำหน่ายรถมือสอง

8. ด้านกระบวนการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นต้นทุนรถมือสองควร เพิ่มความรวดเร็วในการตีราคาของลูกค้ กระบวนการจัดทำเอกสารขาย กระบวนการโอนรถ และกระบวนการซ่อมรถ

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ :ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 กุลกัญญา บุษปะบุตร. (2550). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร* (สารนิพนธ์ ศ.ม. เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โกสิย รุ่งจำกัด. (2550). *พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์โตโยต้า ยาริส ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร* (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แคเรีย ภูพัฒน์. (2551). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ โตโยต้า นีว วีโอส ของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร* (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น

โซเฟีย แวหะมะ. (2553). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อรถยนต์มือสองของผู้บริโภคในเขตอำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา* (สารนิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ภูเบศ พานิชย์. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการเลือกซื้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่นำเข้ากับบริษัทตัวแทนจำหน่ายอิสระของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การจัดการ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพวรา ลภิศพิมาน. (2554). ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการซื้อรถยนต์ TOYOTA ขนาดเครื่องยนต์ 1500 CC. ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไทยโพสต์.(2556). พิษรถคันแรก มือสองอ่วมราคาร่วง-สิ้นสต็อก, ไทยโพสต์ 16 ก.ย. 2556
www.thaipost.net/news/160913/79363
- ฟิลิป คอตเลอร์. (2541). การบริหารการตลาด แปลจาก Marketing Management. เรียบเรียงโดยฝ่ายวิชาการคู่แข่ง บิสซิเนส สคูล. กรุงเทพฯ: Simon and Schuster.
- มธุสร ดัมมกลิจ. (2553). ศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ส่วนบุคคล รุ่นซีเอ็นจี (CNG) ของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิรภพ บุขบง. (2554). พฤติกรรมการซื้อรถกระบะโตโยต้า ไฮลักซ์ วีโก้ ของผู้บริโภคในเขตปริมณฑล (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวีณา สุริยประภากร. (2551). ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจซื้อรถอีโค คาร์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : บริษัท วิสิทธ์พัฒนา จำกัด.
- อิงอร ชัยยันต์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการซื้อรถยนต์มือสองของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ ศ.ม. เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกชัย พันธุลี. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจซื้อรถยนต์เซฟโรเลต อารีโอของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Kotler, Philip. (2003). *Marketing Management*. Englewood Cliffs: Prentice Hall. Meyer Research Center by POPAL. 1995.

ลิขสิทธิ์ : สำนักงานวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

เว็บไซต์ : <http://nb.pcbu.ac.th/?page id=450>

จำนวนพิมพ์ 300 เล่ม

ปีที่พิมพ์ : 2564

พิมพ์ที่ : เอ็ม เอ็ม กอปปี้แอนด์เซอร์วิส